

***Pozostałe informacje do
rozszerzonego skonsolidowanego
raportu Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia
za III kwartał 2017 r.***

8 listopada 2017 r.

Spis treści

1. Organizacja Grupy Kapitałowej TAURON	3
1.1 Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej TAURON	3
1.2 Jednostki podlegające konsolidacji	4
1.3 Grupa Kapitałowa TAURON i istotne zmiany w jej strukturze	5
2. Podstawowe informacje dotyczące TAURON Polska Energia	7
2.1 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia	7
2.2 Struktura kapitału zakładowego	8
2.3 Akcjonariusze posiadający co najmniej 5 proc. w ogólnej liczbie głosów	8
2.4 Zestawienie stanu akcji w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	9
2.5 Przedmiot działalności TAURON Polska Energia	9
3. Działalność Grupy Kapitałowej TAURON	12
3.1 Obszary działalności Grupy Kapitałowej TAURON	12
3.2 Realizacja programu inwestycyjnego Grupy Kapitałowej TAURON	14
4. Analiza sytuacji finansowo-majątkowej Grupy Kapitałowej TAURON	18
4.1 Wybrane dane finansowe TAURON Polska Energia oraz Grupy Kapitałowej TAURON	18
4.2 Kluczowe dane operacyjne Grupy Kapitałowej TAURON	20
4.3 Struktura sprzedaży według obszarów działalności	20
4.4 Sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej TAURON po trzecim kwartale 2017 r.	22
4.4.1 Analiza sytuacji finansowej	22
4.4.2 Wyniki finansowe według obszarów działalności	26
4.4.2.1 Segment Wydobycie	27
4.4.2.2 Segment Wytwarzanie	29
4.4.2.3 Segment Dystrybucja	31
4.4.2.4 Segment Sprzedaż	32
4.4.2.5 Pozostała działalność	34
4.4.3 Sytuacja majątkowa	35
4.4.4 Przepływy pieniężne	39
4.5 Czynniki i zdarzenia, w tym o nietypowym charakterze, mające istotny wpływ na skrócone sprawozdanie finansowe	41
4.6 Czynniki, które w ocenie Emitenta mogą mieć wpływ na osiągnięte przez niego wyniki finansowe w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału	41
4.7 Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok	43
5. Pozostałe informacje i zdarzenia, które wystąpiły w trzecim kwartale 2017 r.	43
5.1 Istotne dokonania lub niepowodzenia Emitenta, które wystąpiły w trzecim kwartale 2017 r.	43
5.2 Inne zdarzenia, które wystąpiły w trzecim kwartale 2017 r.	46
5.3 Otoczenie rynkowe i regulacyjne	46
6. Informacje i zdarzenia, które wystąpiły po dniu bilansowym	50
7. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	51
8. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi	51
9. Informacja o udzielonych gwarancjach, poręczeniach kredytów lub pożyczek	51
10. Inne informacje, które w ocenie Emitenta mogłyby być istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Grupę Kapitałową Emitenta	52

1. Organizacja Grupy Kapitałowej TAURON

1.1 Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej TAURON

Na dzień 30 września 2017 r. Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia (Grupa Kapitałowa TAURON) składała się z jednostki dominującej TAURON Polska Energia S.A. (zwanej dalej TAURON, TAURON Polska Energia, Spółką lub Emitentem) oraz 19 spółek zależnych objętych konsolidacją. Ponadto, na dzień 30 września 2017 r. Spółka w sposób bezpośredni lub pośredni posiadała udziały w pozostałych 39 spółkach.

Do głównych spółek podlegających konsolidacji należały: TAURON Wydobycie S.A. (TAURON Wydobycie) zajmująca się wydobyciem węgla kamiennego, TAURON Wytwarzanie S.A. (TAURON Wytwarzanie) zajmująca się wytwarzaniem energii ze źródeł konwencjonalnych i ze współspalania biomasy, TAURON Ekoenergia sp. z o.o. (TAURON Ekoenergia) zajmująca się wytwarzaniem energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, TAURON Dystrybucja S.A. (TAURON Dystrybucja) zajmująca się świadczeniem usług dystrybucji energii elektrycznej, TAURON Sprzedaż sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż) i TAURON Sprzedaż GZE sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż GZE) zajmujące się sprzedażą energii elektrycznej do klientów detalicznych, TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o. (TAURON Obsługa Klienta) zajmująca się obsługą klienta i świadczeniem usług wewnątrzgrupowych w obszarze księgowości, HR i IT oraz TAURON Ciepło sp. z o.o. (TAURON Ciepło) zajmująca się wytwarzaniem, dystrybucją i sprzedażą ciepła. Ponadto w skład Grupy Kapitałowej TAURON wchodziło 11 pozostałych spółek zależnych objętych konsolidacją, zajmujących się m.in. obrotem energią elektryczną oraz wydobyciem skał wapiennych i kamienia dla potrzeb budownictwa.

W Grupie TAURON funkcjonuje Model Biznesowy, który określa założenia funkcjonowania (zarządzania) Grupy oraz wskazuje podział zadań i odpowiedzialności pomiędzy zdefiniowane jednostki:

Centrum Korporacyjne – nadrzędną jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za zarządzanie działalnością Grupy i podejmowanie najważniejszych decyzji mających wpływ na Grupę, Obszary Biznesowe, Centra Usług Wspólnych i spółki należące do Grupy Kapitałowej TAURON;

Obszary Biznesowe – siedem obszarów podstawowej działalności Grupy TAURON, zdefiniowanych zgodnie z ogniwami łańcucha wartości produkcji energii elektrycznej i ciepła, tj.: Handel, Wydobycie, Wytwarzanie, Odnawialne Źródła Energii (OZE), Ciepło, Dystrybucja i Sprzedaż;

Centra Usług Wspólnych – jednostki odpowiedzialne za świadczenie określonych usług wsparcia (np. rachunkowość, IT, kadry i płace, ubezpieczenia, obsługa klienta) na rzecz pozostałych jednostek Grupy.

U podstaw budowy Modelu Biznesowego leży pięć zdefiniowanych strumieni procesowych, wokół których ma koncentrować się działalność Grupy TAURON, tj.: Strategia, Finanse, Zarządzanie Majątkiem i Rozwój, Klient, Zarządzanie Korporacyjne i Wsparcie. Celem wyodrębnienia strumieni procesowych jest położenie większego nacisku na zagadnienia przekrojowe, dotyczące więcej niż jednego Obszaru Biznesowego.

Podstawowym aktem normatywnym Grupy TAURON jest przyjęty przez Zarząd Spółki Kodeks Grupy TAURON, który reguluje jej funkcjonowanie, zapewniając realizację celów poprzez specjalnie zaprojektowane rozwiązania w zakresie zarządzania podmiotami Grupy TAURON, w tym w szczególności określania celów działalności spółek, umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów.

Poniższe spółki uzyskały status członka Grupy TAURON, z dniem podjęcia przez walne zgromadzenia/ zgromadzenia wspólników uchwał o przystąpieniu do Grupy TAURON.

Według stanu na dzień 30 września 2017 r. w skład Grupy TAURON wchodziły następujące spółki zależne:

Tabela nr 1. Wykaz spółek zależnych wchodzących w skład Grupy TAURON

L.p.	Firma spółki	Data przystąpienia do Grupy TAURON
1.	TAURON Sprzedaż sp. z o.o.	26.10.2010 r.
2.	TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o.	26.10.2010 r.
3.	TAURON EKOENERGIA sp. z o.o.	26.10.2010 r.
4.	TAURON Wytwarzanie S.A.	28.10.2010 r.
5.	TAURON Czech Energy s.r.o.	10.11.2010 r.
6.	TAURON Dystrybucja S.A.	6.12.2010 r.
7.	Kopalnia Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o.	5.01.2011 r.
8.	TAURON Wydobycie S.A.	13.01.2011 r.
9.	TAURON Sprzedaż GZE sp. z o.o.	24.01.2012 r.
10.	TAURON Ubezpieczenia sp. z o.o.	17.09.2013 r.
11.	TAURON Ciepło sp. z o.o.	16.10.2013 r.
12.	TAURON Dystrybucja Pomiary sp. z o.o.	19.11.2013 r.
13.	TAURON Ekoserwis sp. z o.o.	19.11.2013 r.
14.	Spółka Usług Górniczych sp. z o.o.	4.12.2013 r.
15.	TAURON Wytwarzanie Serwis sp. z o.o.	26.02.2014 r.
16.	SCE Jaworzno III sp. z o.o.	19.12.2014 r.
17.	Biomasa Grupa TAURON sp. z o.o. (dawniej: Energopower sp. z o.o.)	1.07.2015 r.
18.	TAURON Serwis sp. z o.o.	22.12.2016 r.

Na dzień przekazania niniejszego raportu kwartalnego status członka Grupy TAURON dodatkowo uzyskały spółki: Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o. (w dniu 6.10.2017 r.), Marselwind sp. z o.o. (w dniu 6.10.2017 r.) oraz Wsparcie Grupa TAURON sp. z o.o. (w dniu 16.10.2017 r.).

W ramach Grupy TAURON funkcjonują stałe Komitety Grupy TAURON, w tym:

- a) Komitet Inwestycyjny
- b) Komitet Ryzyka.

Powyższe Komitety zostały powołane w celu umożliwienia prowadzenia działalności według założeń jednolitości operacyjnej Grupy TAURON, zgodnie z prawem i interesem Grupy TAURON oraz jej interesariuszy.

Podstawowym zadaniem Komitetów jest czuwanie nad realizacją przez wszystkich uczestników Grupy TAURON spójnych działań zgodnych z Kodeksem Grupy TAURON oraz w interesie Grupy TAURON. Szczegółowe zadania Komitetów zostały skonkretyzowane w regulaminach ich działania uchwalonych przez Zarząd Spółki.

1.2 Jednostki podlegające konsolidacji

Na dzień 30 września 2017 r. konsolidacją objęta była spółka dominująca – TAURON Polska Energia – oraz następujące spółki zależne:

- 1. TAURON Wydobycie S.A.
- 2. TAURON Wytwarzanie S.A.

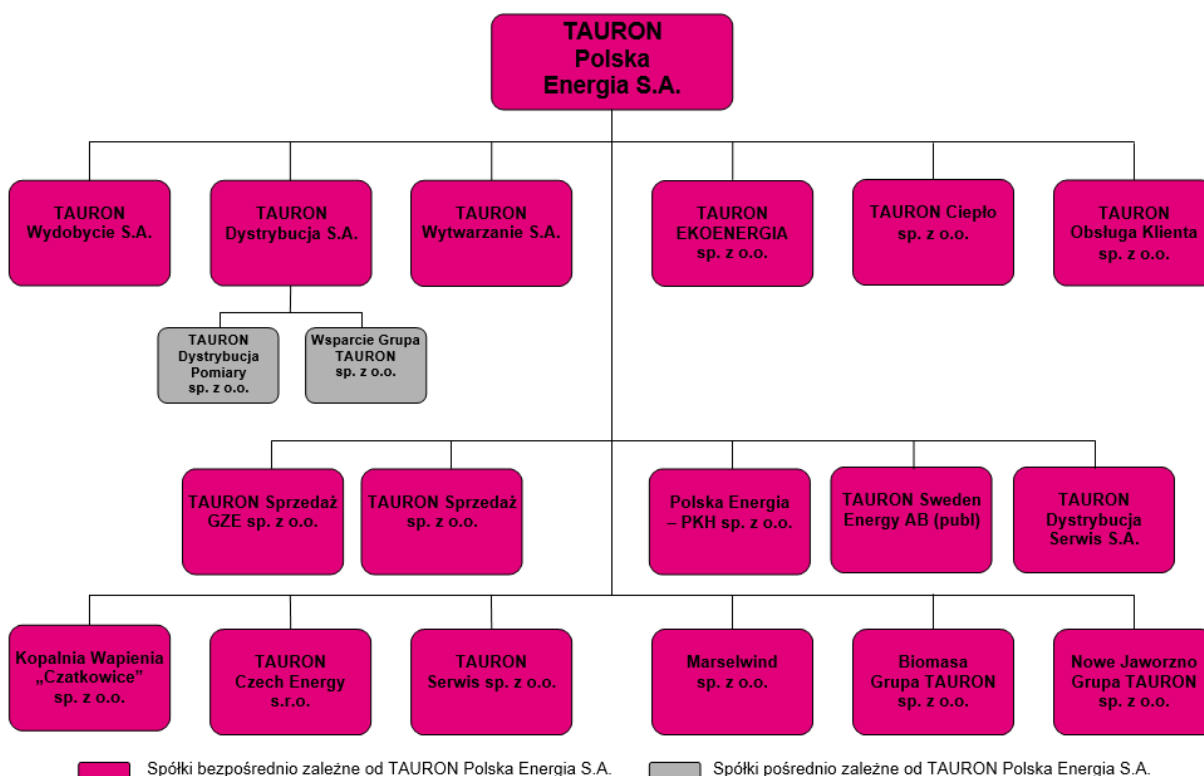
3. Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o.
4. TAURON Ekoenergia sp. z o.o.
5. Marselwind Sp. z o.o.
6. TAURON Ciepło sp. z o.o.
7. TAURON Dystrybucja S.A.
8. TAURON Dystrybucja Serwis S.A.
9. TAURON Dystrybucja Pomiary sp. z o.o.
10. TAURON Sprzedaż sp. z o.o.
11. TAURON Sprzedaż GZE sp. z o.o.
12. TAURON Czech Energy s.r.o.
13. TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o.
14. Kopalnia Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o.
15. Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o.
16. TAURON Sweden Energy AB (publ)
17. Biomasa Grupa TAURON sp. z o.o.
18. TAURON Serwis sp. z o.o.
19. Wsparcie Grupa TAURON sp. z o.o.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia posiada również inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach: Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. oraz Grupie Kapitałowej TAMEH HOLDING sp. z o.o. (składającą się z TAMEH HOLDING sp. z o.o., która posiada 100% udział w kapitale i organie stanowiącym spółek zależnych: TAMEH POLSKA sp. z o.o. oraz TAMEH Czech s.r.o.), które w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyceniane są metodą praw własności.

1.3 Grupa Kapitałowa TAURON i istotne zmiany w jej strukturze

Poniższy schemat przedstawia spółki, których wyniki są konsolidowane w ramach Grupy Kapitałowej TAURON na dzień 30 września 2017 r.

Rysunek nr 1. Spółki konsolidowane Grupy Kapitałowej TAURON

Poniżej opisano istotne zmiany w strukturze spółek zależnych Grupy Kapitałowej TAURON oraz skutki zmian, które miały miejsce w III kwartale 2017 r. oraz po dniu bilansowym:

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o.

13 lipca 2017 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o. z kwoty 31 850 000 zł do kwoty 35 850 000 zł tj. o kwotę 4 000 000,00 zł poprzez utworzenie 80 000 nowych udziałów po 50,00 zł każdy, uchwalone przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki w dniu 29 czerwca 2017 r. Wszystkie nowe udziały zostały objęte przez dotychczasowego jedynego wspólnika spółki, tj. TAURON Polska Energia S.A.

Zawiązanie spółki Komfort Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach

1 sierpnia 2017 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym została zarejestrowana spółka Komfort Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, która została zawiązana w dniu 25 maja 2017 r. Jej kapitał zakładowy wynosi 5 000,00 zł i dzieli się na 100 udziałów o wartości nominalnej po 50,00 zł każdy, które zostały objęte w następujący sposób:

- a) Wsparcie Grupa TAURON sp. z o.o. (dawniej Komfort-ZET sp. z o.o.) z siedzibą w Tarnowie objęła 99 udziałów,
- b) TAURON Dystrybucja Pomiarów sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie objęła 1 udział.

Spółka została zawiązana w celu koncentracji w niej udziałów i akcji mniejszościowych posiadanych przez spółki Grupy TAURON w spółkach prawa handlowego, nie będących spółkami zależnymi, współzależnymi i stowarzyszonymi, w tym będących w trakcie postępowań likwidacyjnych i upadłościowych, a następnie sprzedaż spółki poza Grupę TAURON.

Zawiązanie spółek z ograniczoną odpowiedzialnością

1 sierpnia 2017 r. TAURON Polska Energia S.A. zawiązała cztery spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Katowicach, pod następującymi firmami:

- En-Energia I sp. z o.o. (rejestracja w KRS w dniu 8 września 2017 r.);
- En-Energia II sp. z o.o. (rejestracja w KRS w dniu 30 sierpnia 2017 r.);
- En-Energia III sp. z o.o. (rejestracja w KRS w dniu 1 września 2017 r.);
- En-Energia IV sp. z o.o. (rejestracja w KRS w dniu 14 września 2017 r.).

W każdej z ww. spółek TAURON Polska Energia S.A. objął wszystkie 100 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 5 000 zł. Ww. spółki zostały zawiązane w związku z realizowanymi i przewidywanymi przedsięwzięciami reorganizacyjnymi w Grupie TAURON.

Zmiana firmy Komfort – ZET sp. z o.o. na Wsparcie Grupa TAURON sp. z o.o.

6 września 2017 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym została zarejestrowana zmiana firmy spółki Komfort – ZET sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie na Wsparcie Grupa TAURON sp. z o.o.

Przeniesienie własności akcji TAURON Dystrybucja Serwis S.A.

W związku z zawarciem w dniu 9 sierpnia 2017 r. pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. a TAURON Dystrybucja S.A. umowy przeniesienia akcji spółki TAURON Dystrybucja Serwis S.A. w celu zwolnienia TAURON Dystrybucja S.A. ze zobowiązania w postaci wypłaty na rzecz TAURON Polska Energia S.A. dywidendy (datio in solutum), TAURON Polska Energia S.A. stał się właścicielem dotychczas użytkowanych od TAURON Dystrybucja S.A. 5 101 003 akcji spółki TAURON Dystrybucja Serwis S.A., stanowiących 100% akcji w jej kapitale zakładowym o wartości 201 045 tysięcy złotych.

Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego spółki Marselwind sp. z o.o.

13 października 2017 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Marselwind sp. z o.o. z kwoty 105 000,00 zł do kwoty 110 000,00, tj. o kwotę 5 000,00

zł poprzez utworzenie 100 nowych udziałów po 50,00 zł każdy, o łącznej wartości nominalnej 5 000,00 zł, uchwalone przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Marselwind sp. z o.o. w dniu 28 czerwca 2017 r. Wszystkie nowe udziały zostały objęte przez dotychczasowego jedynego wspólnika spółki, tj. TAURON Polska Energia S.A.

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON EKOENERGIA sp. z o.o.

24 października 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki TAURON EKOENERGIA sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 10 000 000 zł poprzez utworzenie 10 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 1 000 zł każdy, tj. o łącznej wartości nominalnej 10 000 000 zł. Wszystkie nowe udziały zostały objęte przez dotychczasowego jedynego wspólnika spółki, tj. TAURON Polska Energia S.A.

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Magenta Grupa TAURON sp. z o.o.

24 października 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Magenta Grupa TAURON sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 500 000 zł do kwoty 1 500 000, tj. o kwotę 1 000 000 zł poprzez utworzenie 20 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy, tj. o łącznej wartości nominalnej 1 000 000 zł. Wszystkie nowe udziały zostały objęte przez dotychczasowego jedynego wspólnika spółki, tj. TAURON Polska Energia S.A.

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON Dystrybucja S.A.

26 października 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki TAURON Dystrybucja S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 511 925 759,22 zł do kwoty 560 611 250,96 zł, tj. o kwotę 48 685 491,74 zł poprzez emisję 2 434 274 587 nowych akcji o wartości nominalnej 0,02 zł każda. Wszystkie nowe akcje zostaną zaoferowane do objęcia w drodze subskrypcji prywatnej TAURON Polska Energia S.A.

Na dzień sporządzenia niniejszej informacji podwyższenia kapitałów zakładowych spółek: TAURON EKOENERGIA sp. z o.o., Magenta Grupa TAURON sp. z o.o., TAURON Dystrybucja S.A. nie zostały zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

2. Podstawowe informacje dotyczące TAURON Polska Energia

2.1 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia

Skład Zarządu na dzień 30 września 2017 r. oraz na dzień przekazania niniejszej informacji:

1. Filip Grzegorzcyk	- Prezes Zarządu,
2. Jarosław Broda	- Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Majątkiem i Rozwoju,
3. Kamil Kamiński	- Wiceprezes Zarządu ds. Klienta i Wsparcia Korporacyjnego,
4. Marek Wadowski	- Wiceprezes Zarządu ds. Finansów.

Zmiany w składzie osobowym Zarządu w III kwartale 2017 r. oraz do dnia przekazania niniejszej informacji

W trzecim kwartale 2017 r. oraz do dnia przekazania niniejszej informacji nie miały miejsca zmiany w składzie Zarządu Spółki.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 30 września 2017 r. oraz na dzień przekazania niniejszej informacji:

1. Beata Chłodzińska	- Przewodnicząca Rady Nadzorczej,
2. Teresa Famulska	- Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,

3.	Jacek Szyke	- Sekretarz Rady Nadzorczej,
4.	Radosław Domagalski-Łabędzki	- Członek Rady Nadzorczej,
5.	Barbara Łasak-Jarszak	- Członek Rady Nadzorczej,
6.	Paweł Pampuszko	- Członek Rady Nadzorczej,
7.	Jan Płudowski	- Członek Rady Nadzorczej,
8.	Agnieszka Woźniak	- Członek Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej w III kwartale 2017 r. oraz do dnia przekazania niniejszej informacji

W trzecim kwartale 2017 r. oraz do dnia przekazania niniejszej informacji nie miały miejsca zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

2.2 Struktura kapitału zakładowego

Na dzień 30 września 2017 r. kapitał zakładowy TAURON Polska Energia S.A. wynosił 8 762 746 970,00 zł i dzielił się na 1 752 549 394 akcje o wartości nominalnej 5,00 zł każda, w tym 1 589 438 762 akcje zwykłe na okaziciela serii AA oraz 163 110 632 akcje zwykłe imienne serii BB.

2.3 Akcjonariusze posiadający co najmniej 5 proc. w ogólnej liczbie głosów

Zgodnie z otrzymanymi przez Spółkę zawiadomieniami, struktura akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5 proc. ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki na dzień publikacji niniejszego raportu okresowego, tj. na 8 listopada 2017 r. przedstawia się następująco:

Tabela nr 2. Struktura akcjonariatu TAURON Polska Energia

Akcyonariusze	Liczba posiadanych akcji	Procentowy udział w kapitale zakładowym	Liczba posiadanych głosów	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	526 848 384*	30,06%	526 848 384	30,06%
KGHM Polska Miedź S.A.	182 110 566**	10,39%	182 110 566	10,39%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	88 742 929***	5,06%	88 742 929	5,06%

*zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusza z dnia 28 lutego 2013 r.

**zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusza z dnia 23 marca 2011 r.

***zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusza z dnia 28 grudnia 2011 r.

Od dnia przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. od 17 sierpnia 2017 r. do dnia przekazania niniejszego raportu, nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji Spółki.

2.4 Zestawienie stanu akcji w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Osoby zarządzające

Na dzień przekazania niniejszego raportu kwartalnego, tj. na 8 listopada 2017 r., Członkowie Zarządu TAURON Polska Energia nie posiadali akcji ani uprawnień do akcji Spółki. Od dnia przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. od 17 sierpnia 2017 r. do dnia przekazania niniejszego raportu, nie nastąpiły zmiany w stanie posiadania akcji i uprawnień do nich przez Członków Zarządu.

Osoby nadzorujące

Na dzień przekazania niniejszego raportu kwartalnego, tj. na 8 listopada 2017 r., Członkowie Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia nie posiadali akcji ani uprawnień do akcji Spółki. Od dnia przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. od 17 sierpnia 2017 r. do dnia przekazania niniejszego raportu, nie nastąpiły zmiany w stanie posiadania akcji i uprawnień do nich przez Członków Rady Nadzorczej.

2.5 Przedmiot działalności TAURON Polska Energia

Podstawowym przedmiotem działalności TAURON Polska Energia jest:

- 1) działalność firm centralnych (*head offices*) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych (PKD 70.10 Z),
- 2) handel energią elektryczną (PKD 35.14 Z),
- 3) sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych (handel węglem i biomasą) (PKD 46.71 Z),
- 4) handel paliwami gazowymi (PKD 35.23 Z).

TAURON jako podmiot dominujący pełni funkcję konsolidującą i zarządczą w Grupie Kapitałowej TAURON.

Podstawową działalnością Spółki, poza zarządzaniem Grupą Kapitałową TAURON, jest hurtowy obrót energią elektryczną, produktami powiązanymi, gazem, uprawnieniami do emisji CO₂ i paliwami produkcyjnymi, w celu maksymalizacji wyników finansowych z prowadzonej w tym zakresie działalności.

W wyniku wdrożenia modelu biznesowego oraz centralizacji funkcji, TAURON skupił wiele kompetencji dotyczących funkcjonowania spółek Grupy Kapitałowej TAURON i prowadzi obecnie działalność między innymi w obszarach:

- 1) hurtowego handlu energią elektryczną i produktami powiązanymi, w szczególności w zakresie obsługi handlowej spółek, zabezpieczenia potrzeb w zakresie paliw, w tym paliwa gazowego, uprawnień do emisji CO₂ oraz świadectw pochodzenia energii,
- 2) zarządzania zakupami,
- 3) zarządzania finansami,
- 4) zarządzania ryzykiem korporacyjnym,
- 5) zarządzania modelem funkcjonowania IT,
- 6) koordynowania prac badawczo-rozwojowych realizowanych w Grupie Kapitałowej TAURON,
- 7) doradztwa w zakresie rachunkowości i podatków,
- 8) obsługi prawnej,
- 9) audytu.

Powyższe funkcje są stopniowo ograniczane w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON. Centralizacja ma na celu poprawę efektywności w Grupie Kapitałowej TAURON.

Priorytetem działalności Spółki jest zakup i sprzedaż energii elektrycznej na potrzeby zabezpieczenia pozycji zakupowych i sprzedażowych podmiotów z Grupy Kapitałowej TAURON oraz obrót hurtowy energią elektryczną na własny rachunek. Głównym kierunkiem sprzedaży energii elektrycznej realizowanej przez Spółkę w okresie trzech kwartałów 2017 r. były spółki: TAURON Sprzedaż i TAURON Sprzedaż GZE.

Obrót energią elektryczną zarówno na potrzeby podmiotów z Grupy Kapitałowej TAURON, jak i własną działalność tradingową realizowany jest głównie na Towarowej Giełdzie Energii S.A. oraz platformach brokerskich działających na polskim rynku. Dodatkowo Spółka handluje kontraktami na energię elektryczną na giełdzie European Energy Exchange (EEX), a realizując handel energii na dostępnych połączeniach międzynarodowych jest obecna na najważniejszych europejskich hurtowych rynkach spot i intraday - EPEX spot i NordPool spot.

W kompetencjach TAURON jest również zarządzanie na potrzeby Grupy Kapitałowej TAURON świadectwami pochodzenia stanowiącymi potwierdzenie wytworzenia energii elektrycznej w źródłach odnawialnych, w tym wykorzystujących biogaz rolniczy, w wysokosprawnej kogeneracji, kogeneracji opalanej paliwami gazowymi, kogeneracji opalanej metanem kopalnianym lub gazem z biomasy, ze źródeł wykorzystujących biogaz rolniczy.

Spółka jest centrum kompetencyjnym w zakresie zarządzania i handlu uprawnieniami do emisji CO₂ dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Dzięki centralizacji handlu emisjami uzyskano efekt synergii polegający na optymalizacji kosztów wykorzystania zasobów podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON. Wraz z centralizacją tej funkcji w TAURON, Spółka odpowiada za rozliczanie w imieniu spółek uprawnień do emisji CO₂, zabezpieczenie potrzeb emisyjnych spółek zależnych z uwzględnieniem przyznanych uprawnień oraz wsparcie w procesie pozyskania limitów uprawnień na kolejne okresy. Realizując powyższe cele, Spółka jest aktywnym uczestnikiem handlu uprawnieniami do emisji CO₂.

Dodatkowo TAURON pełni również funkcję Operatora Rynku oraz podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON oraz klientów zewnętrznych w zakresie energii elektrycznej. Realizowanie funkcji Operatora Rynku i podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe odbywa się na podstawie Umowy przesyłowej zawartej z OSP – PSE. Spółka obecnie dysponuje, na zasadach wyłączności, zdolnościami wytwórczymi w zakresie handlowo-technicznym, odpowiada za optymalizację wytwarzania, tj. dobór jednostek wytwórczych do ruchu oraz odpowiedni rozdział obciążeń w celu realizacji zawartych kontraktów z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych jednostek wytwórczych oraz ograniczeń sieciowych i innych w różnych horyzontach. W ramach usług dla Segmentu Wytwarzanie Spółka uczestniczy w przygotowaniu planów remontów, planów mocy dyspozycyjnych oraz planów produkcji dla jednostek wytwórczych w różnych horyzontach czasowych oraz ich uzgadnianiu z właściwym operatorem sieci.

Zgodnie z przyjętym modelem biznesowym TAURON sprawuje funkcję zarządczą w zakresie zarządzania zakupami paliw produkcyjnych na potrzeby podmiotów wytwórczych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON.

W okresie trzech kwartałów 2017 r. około 53% dostaw węgla do produkcji energii elektrycznej i ciepła zostało zaspokojone węglem z własnych zakładów górniczych Grupy Kapitałowej TAURON. Pozostała część zapotrzebowania została pokryta ze źródeł zewnętrznych.

Spółka rozwija działalność w zakresie obrotu paliwem gazowym. W obszarze hurtowego obrotu paliwem gazowym TAURON, z chwilą uzyskania koncesji w 2012 r., jest aktywnym uczestnikiem rynku gazu. Aktywnie prowadzi działalność handlową na rynku krajowym, tj. na Towarowej Giełdzie Energii S.A. i rynku pozagiełdowym OTC. Spółka prowadzi także działalność handlową na rynku europejskim gazu ziemnego.

Ponadto, Spółka prowadzi działalność handlową na kontraktach Gasoil Futures, opartych na wycenie oleju napędowego. Produkt dostępny jest na platformie ICE Futures Europe, której TAURON jest członkiem od 2012 r. Kontrakty Gasoil mogą być wykorzystywane przez uczestników rynku zarówno jako instrument zabezpieczający, jak i narzędzie handlowe. Produkty Gasoil charakteryzują się wysoką płynnością, a ceny kontraktów są odniesieniem cen dla wszystkich destylatów handlu w Europie i poza nią.

Ponadto Spółka prowadzi obrót produktami rynku naftowego Brent Crude, WTI Crude, których wycena związana jest z cenami ropy naftowej oraz Heating Oil - produktem wycenianym w oparciu o notowania oleju grzewczego. W ramach wymienionych produktów handel koncentruje się nie tylko na obrocie pojedynczymi kontraktami (outright), lecz również na obrocie spreadami, tworzonymi zarówno między danymi produktami, jak i spreadami kalendarzowymi odpowiadającymi terminom rozliczenia poszczególnych kontraktów.

Spółka jest obecna na najważniejszych europejskich hurtowych rynkach gazu w obszarach hubów Gaspool, New Connect Germany (NCG) i Tittle Transfer Facility (TTF). Poprzez platformy aukcyjne PRISMA i GSA Spółka kupuje przepustowości na interkonektorach umożliwiających transgraniczny handel gazem i fizyczne

dostawy gazu na potrzeby spółek z Grupy Kapitałowej TAURON i odbiorców. W Grupie Kapitałowej TAURON obowiązuje podział kompetencyjny w zakresie sprzedaży gazu: TAURON prowadzi handel hurtowy gazem na rynku krajowym i europejskim poprzez dostęp do giełd i do źródeł pozyskania gazu, natomiast spółka TAURON Sprzedaż prowadzi kompleksową sprzedaż gazu do odbiorców końcowych.

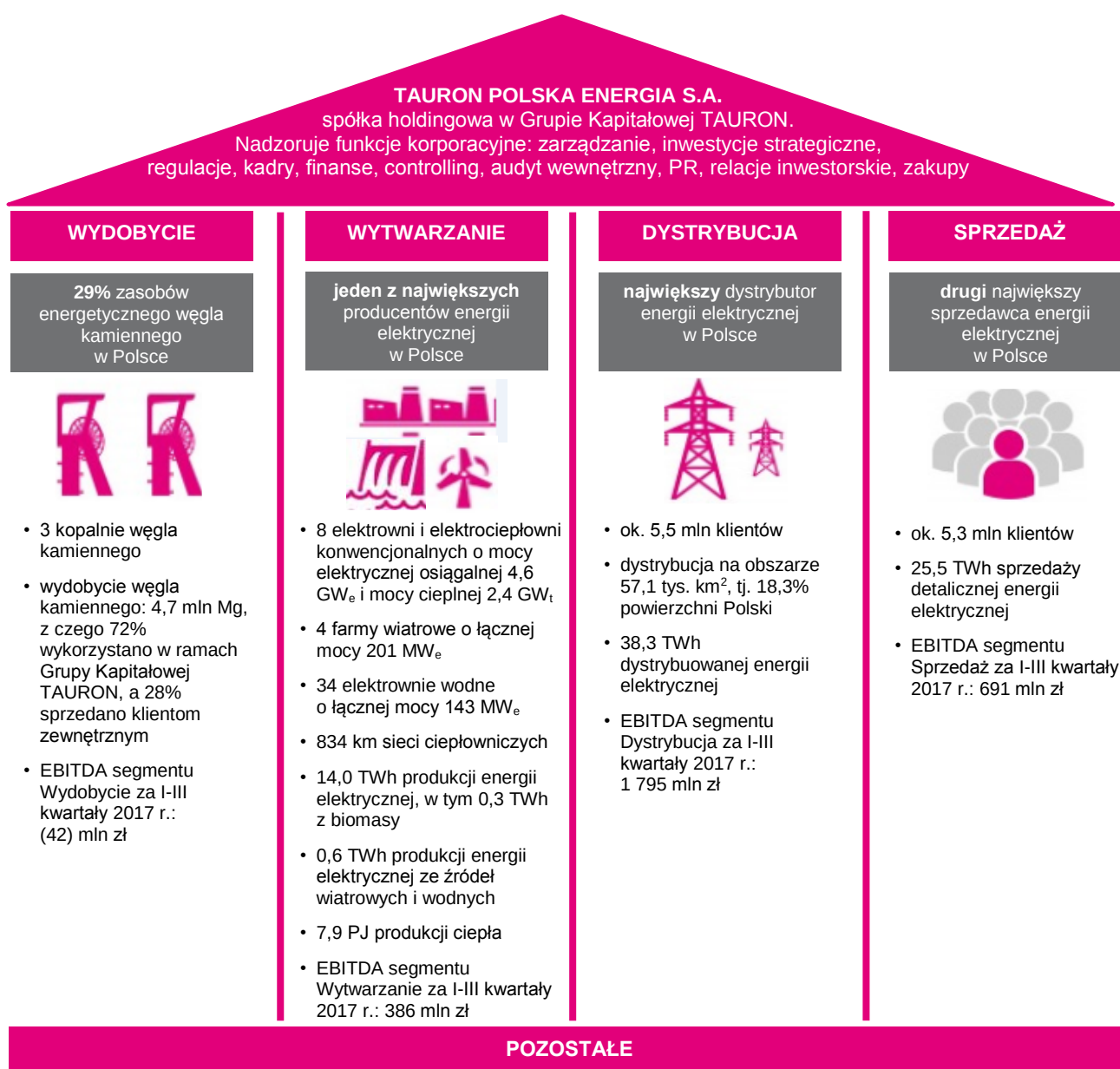
W związku z wdrożeniem nowej Strategii ważnym obszarem działalności Spółki stał się obszar związany z rynkiem masowym: koordynowanie Obszaru Klienta. Spółka poszerza swoje kompetencje o planowanie sprzedaży na rynku detalicznym, rozwój gamy produktów i usług oraz narzędzi wspomagających obsługę sprzedaży na tym rynku. Ważnym elementem związanym z tym obszarem są również działania związane z obszarem badań i rozwoju.

3. Działalność Grupy Kapitałowej TAURON

3.1 Obszary działalności Grupy Kapitałowej TAURON

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia jest pionowo zintegrowaną grupą energetyczną zlokalizowaną na południu Polski. Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi działalność we wszystkich kluczowych segmentach rynku energetycznego (z wyłączeniem przesyłu energii elektrycznej leżącego wyłącznie w gestii Operatora Systemu Przesyłowego (OSP)), tj. w obszarze wydobywania węgla kamiennego, wytwarzania, dystrybucji oraz obrotu energią elektryczną i ciepłem.

Rysunek nr 2. Grupa Kapitałowa TAURON

Dla potrzeb raportowania wyników działalności Grupy Kapitałowej TAURON przyporządkowano działalność Grupy TAURON do następujących pięciu Segmentów, nazywanych również w niniejszym sprawozdaniu Obszarami:

Segment Wydobywanie, obejmujący głównie wydobywanie, wzbogacanie i sprzedaż węgla kamiennego w Polsce, która to działalność prowadzona jest przez TAURON Wydobywanie S.A. (TAURON Wydobywanie). Spółka Nowe Brzeszcze Grupa TAURON sp. z o.o. (Nowe Brzeszcze GT) od 1 grudnia 2016 r. została połączona z TAURON Wydobywanie.

Segment Wytwarzanie, obejmujący głównie wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach konwencjonalnych, w tym w kogeneracji, jak również wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, w tym w procesie spalania i współspalania biomasy oraz w elektrowniach wodnych i wiatrowych. Segment obejmuje również wytwarzanie, dystrybucję i sprzedaż ciepła. Działalność w tym Segmencie prowadzona jest przez TAURON Wytwarzanie S.A. (TAURON Wytwarzanie), TAURON Ciepło sp. z o.o. (TAURON Ciepło) oraz TAURON EKOENERGIA sp. z o.o. (TAURON EKOENERGIA). W tym Segmencie ujęta jest również spółka TAURON Serwis sp. z o.o. (TAURON Serwis), zajmująca się głównie działalnością remontową urządzeń wytwórczych oraz spółka Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (Nowe Jaworzno GT) odpowiedzialna za budowę nowego bloku energetycznego w Jaworznie.

Segment Dystrybucja, obejmujący dystrybucję energii elektrycznej z wykorzystaniem sieci dystrybucyjnych położonych w południowej Polsce. Działalność prowadzona jest przez TAURON Dystrybucja S.A. (TAURON Dystrybucja). W tym Segmencie ujęte są również spółki: TAURON Dystrybucja Serwis S.A. (TAURON Dystrybucja Serwis) oraz TAURON Dystrybucja Pomiary sp. z o.o. (TAURON Dystrybucja Pomiary).

Segment Sprzedaż, obejmujący sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych oraz handel hurtowy energią elektryczną, jak również obrót i zarządzanie uprawnieniami do emisji CO₂, prawami majątkowymi ze świadectw pochodzenia oraz paliwami. Działalność w tym Segmencie prowadzona jest przez spółki: TAURON Polska Energia S.A. (TAURON lub Spółka), TAURON Sprzedaż sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż), TAURON Sprzedaż GZE sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż GZE) oraz TAURON Czech Energy s.r.o. (TAURON Czech Energy).

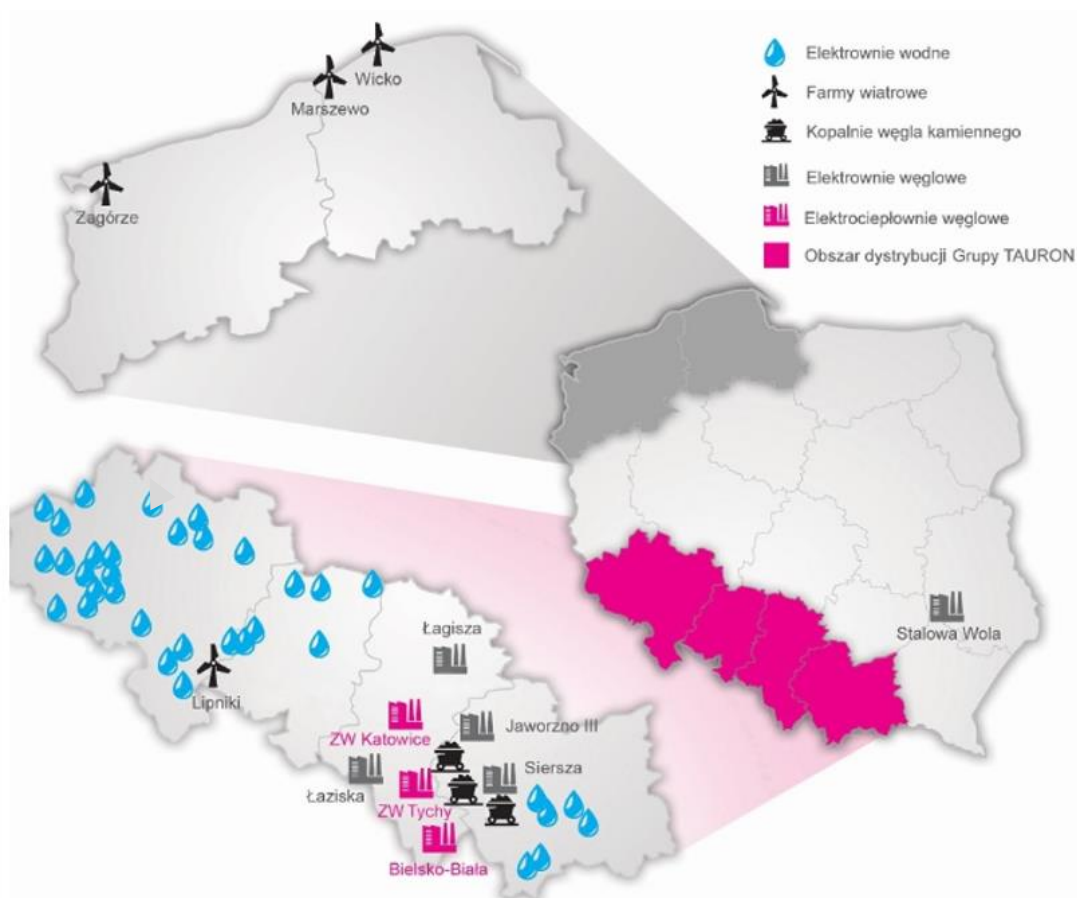

Pozostała działalność, obejmująca działalność w zakresie obsługi klientów Grupy Kapitałowej TAURON i świadczenia usług wsparcia dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie rachunkowości, HR i teleinformatyki, prowadzoną przez spółkę TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o. (TAURON Obsługa Klienta), jak również działalność związaną z wydobywaniem kamienia, w tym kamienia wapiennego, na potrzeby energetyki, hutnictwa, budownictwa i drogownictwa, a także w zakresie produkcji sorbentów przeznaczonych do instalacji odsiarczania spalin metodą moką oraz do wykorzystania w kotłach fluidalnych, prowadzoną przez spółkę Kopalnia Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o. (KW Czatkowice). Ujmowane są tu również spółki: TAURON Sweden Energy AB (publ) (TAURON Sweden Energy) zajmująca się działalnością finansową, Biomasa Grupa TAURON sp. z o.o. (Biomasa Grupa TAURON) zajmująca się głównie pozyskiwaniem, transportem i przetwarzaniem biomasy, Wsparcie Grupa TAURON sp. z o.o. (Wsparcie GT, poprzednio: KOMFORT-ZET) zajmująca się głównie administracją nieruchomości, a także obsługą techniczną pojazdów oraz Polska Energia - Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o. (PEPKH).

Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi działalność i uzyskuje przychody przede wszystkim ze sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej i ciepła, wytwarzania energii elektrycznej i ciepła oraz sprzedaży węgla kamiennego.

Poniższy rysunek przedstawia lokalizację kluczowych aktywów Grupy Kapitałowej TAURON oraz obszar dystrybucyjny, na którym działalność prowadzi TAURON Dystrybucja, jako Operator Systemu Dystrybucyjnego.

Rysunek nr 3. Lokalizacja kluczowych aktywów Grupy Kapitałowej TAURON

3.2 Realizacja programu inwestycyjnego Grupy Kapitałowej TAURON

Główne inwestycje strategiczne w realizacji

Poniższa tabela przedstawia działania, jakie prowadzono w Grupie Kapitałowej TAURON do końca III kwartału 2017 r., w związku z realizacją głównych inwestycji strategicznych.

Tabela nr 3. Stan realizacji głównych inwestycji strategicznych

Lp. Inwestycja	Stan realizacji inwestycji
1. Budowa bloku gazowo-parowego o mocy 449 MW_e wraz z członem ciepłowniczym o mocy 240 MW_t w Stalowej Woli (inwestycja realizowana z udziałem partnera strategicznego - Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.). Wykonawca: odstąpiono od kontraktu z Abener Energia S.A. Dokończenie realizacji projektu realizowane jest w formule EPCM (menadżer kontraktu). EPCM – konsorcjum firm Energoprojekt Katowice – Energopomiar Gliwice. Planowana data zakończenia inwestycji: 2019 r. Poziom zaawansowania: 86%	W dniu 31 marca 2017 r. nastąpiła całkowita spłata wszystkich wierzytelności banków finansujących (EBI, EBOiR, PEKAO) z tytułu umów kredytowych ECSW. Z chwilą uznania rachunków bankowych Instytucji Finansujących zostały spełnione warunki zawieszające i jednocześnie weszły w życie następujące dokumenty: porozumienie w sprawie ustalenia podstawowych warunków brzegowych restrukturyzacji Projektu pomiędzy TAURON, PGNiG i ECSW, aneks do Umowy sprzedaży energii elektrycznej pomiędzy TAURON, PGNiG i ECSW oraz aneks do Umowy na dostawę paliwa gazowego pomiędzy PGNiG i ECSW. Kontynuowane są rozmowy nad pozyskaniem finansowania na dokończenie inwestycji.

Lp. Inwestycja	Stan realizacji inwestycji
Nakłady poniesione: 977,5 mln zł	Na bieżąco realizowane są prace konserwacyjne zainstalowanych maszyn i urządzeń. Trwają także prace związane z rozruchem urządzeń pomocniczych oraz rozmowy z dostawcami i podwykonawcami głównych urządzeń. Przygotowano koncepcję dokończenia inwestycji w formule menedżera kontraktu – EPCM oraz kontraktacji wykonawców. Zakończono postępowanie na wybór EPCM. Na wykonawcę EPCM wybrano konsorcjum firm Energoprojekt Katowice – Energopomiar Gliwice. Przeprowadzono postępowanie na wybór Wykonawcy budowy kanału wody chłodzącej. Wybrano firmę IDS-BUD S.A. Wykonawca na bieżąco przekazuje opracowaną dokumentację projektową do uzgodnienia z ECSW. Trwa przygotowanie do rozpoczęcia robót budowlanych. Rozszerzono zakres projektu o budowę rezerwowego źródła ciepła dla bloku gazowo – parowego – w trakcie prace przygotowawcze – techniczne i handlowe.
2. Budowa nowego bloku energetycznego o mocy 910 MW_e na parametry nadkrytyczne, na terenie Elektrowni Jaworzno III (TAURON Wytwarzanie). Wykonawca: Konsorcjum RAFAKO S.A. i Mostostal Warszawa S.A. Planowana data zakończenia inwestycji: 2019 r. Poziom zaawansowania: 45% Nakłady poniesione: 3 012 mln zł	Realizacja projektu została wydzielona do spółki Nowe Jaworzno GT, która powstała w kwietniu 2017 r. poprzez wydzielenie z TAURON Wytwarzanie. Główne prace realizacyjne w III kwartale 2017 r. skupiły się na montażu części technologicznej kotłowni i maszynowni. Zakończono: montaż głównej konstrukcji stalowej budynku kotłowni, montaż obudowy pompowni wody chłodzącej, spawanie zbiornika wody zasilającej, montaż ciężki palników i obrotowego podgrzewacza powietrza (LUVU). Nastąpiło także podniesienie butli Bensona stanowiącej kluczowy element kotła. Kontynuowano m.in.: malowanie chłodni kominowej, montaż młynów węglowych, rozdzielnic elektrycznych, dachu i obudowy budynku kotłowni, turbiny i kondensatora. W zakresie układu nawęglania trwały dostawy technologii oraz montaż obudowy mostu skośnego i konstrukcji stalowej wieży przesypowej nr 2. Kontynuowane były prace ziemne pod budynek sprężarkowni i wykonywanie fundamentów budynku biurowego. Kontynuowano prace na terenie budowy w zakresie układu odpopielania, oleju rozpałkowego, doprowadzenia wody, stacji uzdatniania wody i estakad rurociągów. Wybrano Wykonawcę sieci teletechnicznej i sieci wod.-kan. W wyniku zawartego w czerwcu br. porozumienia pomiędzy TAURON i Polskim Funduszem Rozwoju określającego wstępne warunki zaangażowania Funduszu w realizację budowy nowego bloku energetycznego w Jaworznie, rozpoczęto badanie due diligence projektu. Spółka czyni starania w sprawie przystąpienia kolejnego partnera zewnętrznego do spółki Nowe Jaworzno GT i pozyskania w ten sposób finansowania na realizację inwestycji.
3. Budowa szybu „Grzegorz” wraz z infrastrukturą oraz wyrobiskami towarzyszącymi (TAURON Wytwarzanie). Wykonawca: Konsorcjum KOPEX Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A. FAMUR Pemug Sp. z o.o. (zadanie główne – Etap I), LINTER S.A. Planowana data zakończenia inwestycji: 2023 r. Poziom zaawansowania: 20% Nakłady poniesione: 93,7 mln zł	Wybrano generalnego wykonawcę prac: „Roboty budowlane wykonywane przez Generalnego Wykonawcę Etapu I budowy Szybu Grzegorz wraz z budową infrastruktury powierzchniowej dla TAURON Wytwarzanie S.A.” – konsorcjum KOPEX PBSz S.A. i FAMUR Pemug sp. z o.o. W maju br. podpisano umowę z generalnym wykonawcą, a we wrześniu dokonano przekazania terenu budowy. W ramach projektu kontynuowano również zgodnie z planem prace związane z dążeniem wyrobisk poziomych do szybu „Grzegorz” na poziomie 540 m.
4. Budowa poziomu 800 m w ZG Janina (TAURON Wytwarzanie). Wykonawca: Trwa procedura przetargowa na wybór wykonawcy docelowej infrastruktury powierzchniowej i dołowej wraz z górnym wyciągiem szybowym (GWSZ), KOPEX Planowana data zakończenia inwestycji: 2020 r. Poziom zaawansowania: 53% Nakłady poniesione: 277,3 mln zł	Zakończono prace związane z dążeniem i zbrojeniem szybu oraz zabudową rury szybowej do docelowej głębokości. Wykonano zabudowę korka dennego i tym samym zakończono prace związane z pogłębianiem szybu – zrealizowano kamień milowy projektu. Infrastruktura do pogłębiania szybu została zdemontowana, a teren na którym prowadzono prace oczyszczony i zabezpieczony. Kontynuowane są prace związane z dążeniem wyrobisk poziomych na poziomie 800 m – zamknięto obieg wentylacji na poziomie 800 m – zrealizowano kamień milowy projektu. Prowadzone są także prace związane z kontraktacją dalszego zakresu prac. W tym zakresie ogłoszono i przeprowadzono m.in.

Lp. Inwestycja	Stan realizacji inwestycji
	przetarg publiczny nieograniczony na wybór wykonawcy zadania: „Budowa docelowej infrastruktury powierzchniowej i dołowej wraz z Górnictwem Wyciągiem Szybów szybu Janina VI”. Obecnie trwa proces wyboru wykonawcy. Ogłoszono również przetarg na drażnienie wyrobisk w ramach IV etapu projektu.
5. Program Inwestycyjny Brzeszcze Wykonawcy: TRANS-JAN, Konsorcjum FAMUR i KOPEX Machinery, Konsorcjum FAMUR z KPRGiBSz, Konsorcjum MAS z Carbospec, Elektrometal Cieszyń Planowana data zakończenia Programu: 2025 r. Poziom zaawansowania: 25% Nakłady poniesione: 114,9 mln zł	Zrealizowano zaplanowane dostawy obudowy zmechanizowanej o zakresie pracy dostosowanym do pokładu 510. Zabudowano kompleks ścianowy w ścianie 05 – zrealizowano kamień milowy programu. W ramach rewitalizacji oraz skracania głównych dróg wentylacyjnych kontynuowane były prace związane z przebudową i rekonstrukcją wyrobisk wentylacyjnych na poziomie 900 m – etap I oraz etap II prac. W ramach dostosowania infrastruktury technicznej dla potrzeb określonej eksploatacji realizowano budowę obiektu drobnej sprzedaży węgla (orzech i groszek) oraz budowę stacji do wytwarzania mieszaniny wodno-popiołowej. Oddano do użytkowania zmodernizowaną kopalnią stację ratownictwa górniczego – realizacja kamienia milowego projektu.
6. Program Likwidacji Niskiej Emisji Wykonawcy: Wykonawcy wybierani za poszczególne realizacje Planowana data zakończenia Programu: 2023 r. Poziom zaawansowania: 2% Nakłady poniesione: 1,4 mln zł	Program realizowany przez spółkę TAURON Ciepło sp. z o.o. Celem programu jest eliminacja nieekologicznych źródeł ciepła i zastąpienie ich ciepłem sieciowym. W ramach realizacji programu planuje się podłączenie do sieci ciepłowniczej ponad 180 MWt mocy cieplnej w 8 miastach konurbacji śląsko-dąbrowskiej. Pozwoli to na uzyskanie rocznej redukcji 50 tys. ton dwutlenku węgla i około 250 ton mniej pyłów zawieszonych w atmosferze. W zakresie programu zaplanowano budowę lub modernizację sieci ciepłowniczych o długości ponad 100 km w standardzie nowoczesnych sieci preizolowanych. Cały Program na wszystkie 8 miast konurbacji śląsko-dąbrowskiej został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na kwotę łączną ponad 141 mln zł. Łączna wartość środków finansowych przewidzianych na realizację programu to około 250 mln zł. W III kwartale br. rozpoczęto pierwsze prace budowlane, tj. przyłączenie budynków na ul. Modrzejowskiej w Sosnowcu. Prace projektowe realizowane są na bieżąco według potrzeb.

Projekt związany z budową elektrowni jądrowej

3 września 2014 r. pomiędzy spółkami PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., a TAURON Polska Energia S.A., ENEA S.A. oraz KGHM S.A. zawarta została Umowa Wspólników regulująca zasady współpracy Partnerów Biznesowych w realizacji projektu budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej.

15 kwietnia 2015 r. TAURON, KGHM Polska Miedź S.A. i ENEA S.A., jako Partnerzy Biznesowi, oraz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. (PGE) zawarły umowę nabycia udziałów w PGE EJ 1 sp. z o.o. (PGE EJ 1) - spółce celowej, która odpowiedzialna jest za przygotowanie i realizację inwestycji polegającej na budowie i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej o mocy ok. 3 tys. MWe (Projekt elektrowni jądrowej). Każdy Partner Biznesowy nabył od PGE 10% udziałów (łącznie 30% udziałów) w spółce celowej PGE EJ 1.

Zgodnie z Umową Wspólników Strony zobowiązują się wspólnie, w proporcji do posiadanych udziałów, sfinansować działania spółki PGE EJ1 na Etapie Rozwoju Projektu elektrowni jądrowej. Zgodnie z harmonogramem na 2017 rok spółka PGE EJ 1 prowadziła prace projektowe obejmujące głównie realizację badań środowiskowych i lokalizacyjnych.

Projekt zgazowania węgla

20 kwietnia 2017 r. TAURON podpisał list intencyjny ze spółką Grupa Azoty S.A. (Grupa Azoty) określający ogólne zasady dotyczące rozpoczęcia współpracy nakierowanej na realizację projektu zgazowania węgla (Projekt zgazowania węgla). Produktem układu technologicznego, którego dotyczy list intencyjny, jest przede wszystkim gaz syntezowy o składzie pozwalającym na zastosowanie go bezpośrednio do produkcji wodoru,

amoniaku, metanolu lub innych chemikaliów. Strony uznały, że obecne zużycie gazu ziemnego w przemyśle nawozów azotowych można częściowo zastąpić gazem syntezowym otrzymanym w wyniku zgazowania węgla. Stwarza to nowe perspektywy dla przemysłu wydobywczego, zwiększając bezpieczeństwo energetyczne kraju poprzez rozwój niskoemisyjnej technologii.

TAURON zadeklarował swój udział w realizacji Projektu zgazowania węgla na zasadach, które zostaną określone przez Strony w odrębnych umowach, w tym przy założeniu dobrania i wykonania instalacji zapewniającej maksymalizację wykorzystania węgla kamiennego pochodzącego z kopalń należących do Grupy Kapitałowej TAURON. Jeżeli TAURON nie będzie w stanie zapewnić odpowiedniej ilości lub parametrów węgla wymaganych przez instalację, dopuszcza się uzupełnianie dostaw węglem pochodzącym od innych dostawców.

Szacowana wartość Projektu zgazowania węgla wynosić będzie od 400 do 600 mln EUR, w zależności od wybranej wersji technologicznej.

Obecnie Grupa Azoty znajduje się na etapie odbioru prac pre-FEED (Preliminary Front End Engineering Design) oraz analiz towarzyszących, w tym rynkowych dla Projektu zgazowania węgla. Wstępnie wyselekcjonowano grupę licencjodawców głównych wysp technologicznych.

Po otrzymaniu od Grupy Azoty produktów zleconych prac TAURON dokona ich szczegółowej analizy i oceny pod kątem możliwości podpisania dalszych umów, w tym umów związanych z utworzeniem wspólnej spółki celowej (SPV).

List intencyjny obowiązuje do dnia 31 grudnia 2017 r. Każda ze Stron ma prawo wypowiedzieć List intencyjny z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.

Nakłady inwestycyjne

Po 3 kwartałach 2017 r. nakłady inwestycyjne Grupy Kapitałowej TAURON wyniosły 2 217 mln zł i były niższe od poniesionych w analogicznym okresie ubiegłego roku o 9,5% (po 3 kwartałach 2016 r. wyniosły 2 450 mln zł). Wynika to przede wszystkim ze spadku nakładów w segmentach Dystrybucja i Wydobywanie.

Poniższa tabela przedstawia wybrane nakłady inwestycyjne poniesione w okresie trzech kwartałów 2017 r., największe w ujęciu wartościowym, w ramach segmentów biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON:

Tabela nr 4. Wybrane nakłady inwestycyjne poniesione w trzech kwartałach 2017 r. w ramach segmentów biznesowych

Wyszczególnienie	Nakłady inwestycyjne (mln zł)
Dystrybucja	
Modernizacja i odtworzenie majątku sieciowego	463
Budowa nowych przyłączy	397
Wytwarzanie	
Budowa nowych mocy w Elektrowni Jaworzno III (910 MW)	957
Inwestycje związane z utrzymaniem i rozwojem sieci ciepłowniczych	12
Przyłączenia nowych obiektów	10
Wydobywanie	
Budowa poziomu 800 m w ZG Janina	24
Program Inwestycyjny ZG Brzeszcze	14
Budowa szybu „Grzegorz” wraz z infrastrukturą oraz wyrobiskami towarzyszącymi	9

4. Analiza sytuacji finansowo-majątkowej Grupy Kapitałowej TAURON

4.1 Wybrane dane finansowe TAURON Polska Energia oraz Grupy Kapitałowej TAURON

Tabela nr 5. Wybrane dane finansowe TAURON Polska Energia oraz Grupy Kapitałowej TAURON

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	2017 okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	2016 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016 (dane przekształcone)	2017 okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	2016 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016 (dane przekształcone)
Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.				
Przychody ze sprzedaży	12 871 320	12 991 590	3 023 850	2 973 720
Zysk operacyjny	1 579 740	525 955	371 127	120 389
Zysk przed opodatkowaniem	1 481 655	369 786	348 084	84 642
Zysk netto	1 194 230	276 328	280 560	63 250
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	1 192 197	274 479	280 082	62 827
Zysk netto przypadający udziałom niekontrolującym	2 033	1 849	478	423
Pozostałe całkowite dochody	3 278	70 393	770	16 113
Łączne całkowite dochody	1 197 508	346 721	281 330	79 363
Łączne całkowite dochody przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	1 195 466	344 872	280 850	78 940
Łączne całkowite dochody przypadające udziałom niekontrolującym	2 042	1 849	480	423
Zysk na jedną akcję (w złotych/EUR) (podstawowy i rozwodniony)	0,68	0,16	0,16	0,04
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach) (podstawowa i rozwodniona)	1 752 549 394	1 752 549 394	1 752 549 394	1 752 549 394
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 921 491	2 405 354	686 344	550 575
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 990 224)	(2 730 803)	(702 491)	(625 069)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 851 827	129 191	435 048	29 571
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 783 094	(196 258)	418 901	(44 923)
	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016
Aktywa trwałe	29 927 056	29 148 253	6 945 083	6 588 665
Aktywa obrotowe	5 692 852	4 308 641	1 321 123	973 924
Aktywa razem	35 619 908	33 456 894	8 266 206	7 562 589
Kapitał podstawowy	8 762 747	8 762 747	2 033 545	1 980 729
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	17 844 827	16 649 266	4 141 196	3 763 396
Kapitał własny przypadający na udziały niekontrolujące	31 315	30 052	7 267	6 793
Kapitał własny razem	17 876 142	16 679 318	4 148 463	3 770 189
Zobowiązania długoterminowe	13 691 332	11 968 719	3 177 307	2 705 407
Zobowiązania krótkoterminowe	4 052 434	4 808 857	940 436	1 086 993
Zobowiązania razem	17 743 766	16 777 576	4 117 743	3 792 400

Wybrane jednostkowe dane finansowe TAURON Polska Energia S.A.

	w tys. zł		w tys. EUR	
	2017 okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	2016 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016 (dane przekształcone)	2017 okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	2016 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016 (dane przekształcone)
Przychody ze sprzedaży	5 394 681	5 678 707	1 267 369	1 299 832
Zysk (strata) operacyjna	227 348	14 204	53 411	3 251
Zysk przed opodatkowaniem	913 354	503 401	214 574	115 226
Zysk netto	859 815	499 159	201 996	114 255
Pozostałe całkowite dochody	(6 663)	68 025	(1 565)	15 571
Łączne całkowite dochody	853 152	567 184	200 431	129 826
Zysk na jedną akcję (w złotych/EUR) (podstawowy i rozwodniony)	0,49	0,28	0,12	0,06
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach) (podstawowa i rozwodniona)	1 752 549 394	1 752 549 394	1 752 549 394	1 752 549 394
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	285 687	90 032	67 116	20 608
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(920 065)	27 389	(216 150)	6 269
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 757 575	52 611	412 906	12 042
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 123 197	170 032	263 872	38 919
	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 30.09.2017	Stan na 31.12.2016
Aktywa trwałe	27 062 336	25 855 329	6 280 276	5 844 333
Aktywa obrotowe	3 904 862	1 817 047	906 190	410 725
Aktywa razem	30 967 198	27 672 376	7 186 466	6 255 058
Kapitał podstawowy	8 762 747	8 762 747	2 033 545	1 980 729
Kapitał własny	17 383 420	16 530 268	4 034 118	3 736 498
Zobowiązania długoterminowe	10 665 977	8 969 976	2 475 222	2 027 572
Zobowiązania krótkoterminowe	2 917 801	2 172 132	677 125	490 988
Zobowiązania razem	13 583 778	11 142 108	3 152 347	2 518 560

Powyższe dane finansowe za III kwartał 2017 i 2016 r. zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej - według średniego kursu NBP ogłoszonego na dzień 29 września 2017 r.: 4,3091 PLN/EUR (na dzień 30 grudnia 2016 r.: 4,4240 PLN/EUR),
- poszczególne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych - według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP ogłoszonych na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2017 r.: 4,2566 PLN/EUR (dla okresu od 1 stycznia 2016 r. do 30 września 2016 r.: 4,3688 PLN/EUR).

4.2 Kluczowe dane operacyjne Grupy Kapitałowej TAURON

W okresie trzech kwartałów 2017 r. oraz w trzecim kwartale 2017 r. Grupa Kapitałowa TAURON osiągnęła następujące kluczowe parametry operacyjne:

Tabela nr 6. Kluczowe parametry operacyjne Grupy Kapitałowej TAURON

Kluczowe parametry operacyjne	J.m.	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017/2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017/2016
Produkcja węgla handlowego	mln Mg	4,68	4,21	11,2%	1,36	1,73	(21,1)%
Wytwarzanie energii elektrycznej (produkcja brutto)	TWh	14,03	12,45	12,7%	4,57	4,00	14,3%
Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych	TWh	0,94	1,00	(6,7)%	0,28	0,23	20,8%
<i>Produkcja z biomasy</i>	TWh	0,29	0,45	(34,9)%	0,11	0,08	42,0%
<i>Produkcja elektrowni wodnych i wiatrowych</i>	TWh	0,65	0,56	15,9%	0,17	0,16	10,1%
Wytwarzanie ciepła	PJ	7,91	7,00	13,1%	0,82	0,57	45,3%
Dystrybucja energii elektrycznej	TWh	38,31	36,82	4,0%	12,61	12,05	4,6%
Sprzedaż energii elektrycznej (przez Segmenty Sprzedaż i Wytwarzanie)	TWh	33,44	35,46	(5,7)%	10,88	11,40	(4,6)%
<i>- detaliczna</i>	TWh	25,56	23,19	10,2%	8,35	7,61	9,7%
<i>- hurtowa</i>	TWh	7,89	12,27	(35,7)%	2,53	3,80	(33,3)%
Liczba klientów - Dystrybucja	tys.	5 517	5 458	1%	5 517	5 458	1%

4.3 Struktura sprzedaży według obszarów działalności

Poniższa tabela przedstawia wolumeny i strukturę sprzedaży Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na poszczególne segmenty działalności w okresie trzech kwartałów 2017 r. oraz w trzecim kwartale 2017 r.

Tabela nr 7. Wolumeny i struktura sprzedaży Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na poszczególne Segmenty działalności

Wyszczególnienie	J.m.	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017/2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017/2016
Sprzedaż węgla przez Segment Wydobycie	mln Mg	5,01	4,10	22,1%	1,45	1,64	(11,2)%
Sprzedaż energii elektrycznej i ciepła przez Segment Wytwarzanie	TWh	14,58	11,48	27,0%	4,99	3,72	34,1%
	PJ	10,66	9,56	11,5%	0,86	0,69	24,2%
Sprzedaż usług dystrybucji energii elektrycznej przez Segment Dystrybucja	TWh	38,31	36,82	4,0%	12,61	12,05	4,6%
Sprzedaż detaliczna energii elektrycznej przez Segment Sprzedaż	TWh	25,54	23,18	10,2%	8,34	7,60	9,7%

Segment Wydobycie

Podstawową działalnością prowadzoną przez Grupę Kapitałową TAURON w ramach Segmentu Wydobycie jest wydobycie, wzbogacanie i sprzedaż węgla kamiennego, a także sprzedaż metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża Brzeszcze.

W ramach Grupy Kapitałowej TAURON funkcjonują trzy kopalnie: ZG Sobieski oraz ZG Janina oraz ZG Brzeszcze. Powyższe zakłady górnicze są producentem węgla oferowanego do sprzedaży na rynku w sortymentach grubych, średnich oraz miałach energetycznych.

Wolumen sprzedaży węgla w okresie trzech kwartałów 2017 r. wyniósł 5,01 mln Mg, co w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. oznacza wzrost o 22% i wynika z wyższej zrealizowanej produkcji oraz wyższego zapotrzebowania na rynku węgla. Sprzedaż węgla do Grupy TAURON wyniosła 3,18 mln Mg.

W okresie trzech kwartałów 2017 r. 53% obecnego zapotrzebowania Grupy Kapitałowej TAURON na węgiel do produkcji energii elektrycznej i ciepła zostało zaspokojone węglem kamiennym z własnych zakładów górniczych. Pozostała część zapotrzebowania została pokryta ze źródeł zewnętrznych.

Produkcja węgla handlowego w okresie sprawozdawczym była wyższa o 11% niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, w wyniku zwiększenia zdolności wydobywczych ZG Brzeszcze oraz korzystnemu rozkładowi ścian wydobywczych na ZG Janina.

Segment Wytwarzanie

Podstawowa działalność Segmentu Wytwarzanie w ramach Grupy Kapitałowej TAURON obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w:

- 1) elektrowniach i elektrociepłowniach opalanych węglem kamiennym oraz biomasą,
- 2) elektrowniach wodnych,
- 3) farmach wiatrowych.

Łączna moc osiągalna jednostek wytwórczych Segmentu Wytwarzanie wyniosła na koniec września 2017 r. 5,0 GW mocy elektrycznej i 2,4 GW mocy cieplnej. Segment Wytwarzanie prowadzi również działalność w zakresie przesyłu i dystrybucji ciepła.

W okresie trzech kwartałów 2017 r. Segment Wytwarzanie wyprodukował 14,0 TWh energii elektrycznej, tj. o 13% więcej w stosunku do ubiegłego roku (12,4 TWh), co jest pochodną wyższej sprzedaży kontraktowej r/r.

Produkcja z OZE wyniosła 0,94 TWh, tj. o 7% mniej wobec ubiegłego roku (1,00 TWh), co wynikało z ograniczenia spalania biomasy.

Sprzedaż energii elektrycznej z własnej produkcji razem z energią zakupioną do obrotu wyniosła w okresie trzech kwartałów 2017 r. 14,6 TWh, co oznacza wzrost w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. o 27%. Wyższy w stosunku do 2016 r. był wolumen odsprzedaży energii zakupionej (2,0 TWh w okresie trzech kwartałów 2017 r.; 0,4 TWh w analogicznym okresie 2016 r.).

Sprzedaż ciepła w okresie trzech kwartałów 2017 r. wyniosła 10,7 PJ, tj. o 11% więcej w stosunku do analogicznego okresu 2016 r., co wynikało z niższych r/r temperatur zewnętrznych i większego zapotrzebowania odbiorców.

Segment Dystrybucja

Grupa Kapitałowa TAURON jest największym dystrybutorem energii elektrycznej w Polsce, zarówno pod względem wolumenu dostarczonej energii elektrycznej, jak i przychodów z działalności dystrybucyjnej. Segment Dystrybucja eksploatuje sieci dystrybucyjne o znacznym zasięgu, zlokalizowane w południowej części Polski.

W okresie trzech kwartałów 2017 r. Segment Dystrybucja dostarczył łącznie 38,3 TWh energii elektrycznej, w tym 36,5 TWh odbiorcom końcowym. W okresie tym Segment Dystrybucja świadczył usługi dystrybucyjne na rzecz 5,52 mln odbiorców. W analogicznym okresie ubiegłego roku Obszar Dystrybucja dostarczył łącznie 36,8 TWh energii elektrycznej do 5,46 mln odbiorców, w tym 35,3 TWh do odbiorców końcowych. Zwiększenie r/r wolumenu dostawy odbiorcom końcowym jest wynikiem wzrostu PKB i zwiększonego poboru energii elektrycznej przez odbiorców przemysłowych.

Segment Sprzedaż

Segment Sprzedaż obejmuje działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej oraz handlu hurtowego energią elektryczną i pozostałymi produktami rynku energetycznego. Działalność w zakresie sprzedaży obejmuje sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych, w tym również do klientów kluczowych.

Natomiast działalność w zakresie handlu hurtowego obejmuje głównie handel hurtowy energią elektryczną, obrót i zarządzanie uprawnieniami do emisji CO₂, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz paliwami.

W okresie trzech kwartałów 2017 r. spółki Segmentu Sprzedaż sprzedały łącznie 31,4 TWh energii elektrycznej, w tym 25,5 TWh do 5,3 mln klientów, zarówno gospodarstw domowych, jak i przedsiębiorców, czyli o 0,5 TWh więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wyższa sprzedaż jest konsekwencją większej sprzedaży do klientów biznesowych oraz działalności na konkurencyjnym rynku.

4.4 Sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej TAURON po trzecim kwartale 2017 r.

4.4.1 Analiza sytuacji finansowej

W poniższej tabeli zaprezentowano analizę sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej TAURON za trzy kwartały 2017 r. w porównaniu do stanu na koniec 2016 r.

Tabela nr 8. Struktura śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na dzień 30 września 2017 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.	Dynamika % (2017 / 2016)
AKTYWA			
Aktywa trwałe	84,0%	87,1%	96,4%
Aktywa obrotowe	16,0%	12,9%	124,1%
SUMA AKTYWÓW	100,0%	100,0%	
PASYWA			
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	50,1%	49,8%	100,7%
Udziały niekontrolujące	0,1%	0,1%	97,9%
Kapitał własny ogółem	50,2%	49,9%	100,7%
Zobowiązania długoterminowe	38,4%	35,8%	107,5%
Zobowiązania krótkoterminowe	11,4%	14,4%	79,1%
Zobowiązania razem	49,8%	50,1%	99,3%
SUMA PASYWÓW	100,0%	100,0%	
Zobowiązania finansowe	10 166 265	8 165 142	124,5%
Zobowiązania finansowe netto	7 919 103	7 730 238	102,4%
Wskaźnik dług netto/EBITDA	2,11	2,32	91,1%
Wskaźnik płynności bieżącej	1,40	0,89	157,1%

W strukturze aktywów, według stanu na dzień 30 września 2017 r., aktywa trwałe stanowią 84% sumy aktywów, co oznacza zmianę w stosunku do stanu z końca 2016 r. o (3,6)%.

Udział aktywów obrotowych na dzień 30 września 2017 r. uległ zwiększeniu do poziomu 16% sumy aktywów.

W strukturze pasywów na dzień 30 września 2017 r. zobowiązania stanowią 49,8% sumy pasywów, z czego zobowiązania długoterminowe stanowią 38,4%, a zobowiązania krótkoterminowe 11,4% sumy bilansowej, co oznacza zmianę struktury długu w stosunku do końca 2016 r., kiedy to udziały wynosiły odpowiednio: 35,8% i 14,4%.

W stosunku do 2016 r., w okresie trzech kwartałów 2017 r. nastąpił wzrost zobowiązań finansowych netto o 2,4%, co nie wpłynęło na pogorszenie wskaźnika dług netto/EBITDA dzięki wzrostowi EBITDA – wskaźnik obniżył się do poziomu 2,11x (wskaźnik wyrażony w relacji do EBITDA za okres ostatnich dwunastu miesięcy).

Wskaźnik płynności bieżącej wzrósł do poziomu 1,40. Płynność Spółki nie jest zagrożona, wskaźniki utrzymują się na wysokim, bezpiecznym poziomie.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

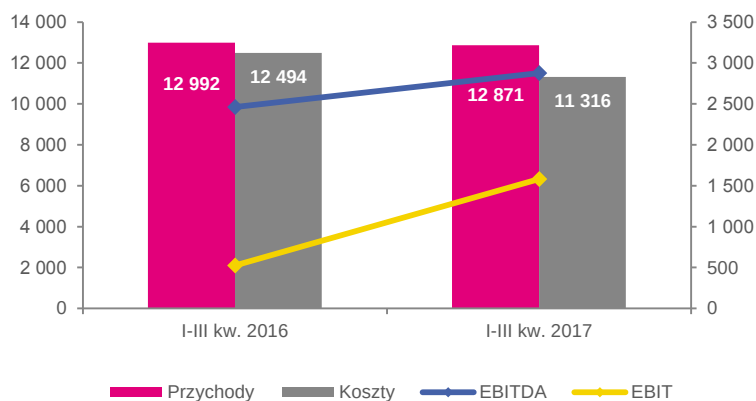
Poniższa tabela przedstawia wybrane pozycje ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów Grupy Kapitałowej TAURON za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. oraz dane porównywalne za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. Pozycje te zostały przytoczone zgodnie ze śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej TAURON, zgodnym z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 r.

Tabela nr 9. Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wyszczególnienie (tys. zł)	I-III kwartały 2017 r. (niebadane)	I-III kwartały 2016 r. (niebadane)	Dynamika % (2017 /2016)
Przychody ze sprzedaży	12 871 320	12 991 590	99,1%
Koszt własny sprzedaży	(11 315 629)	(12 493 614)	90,6%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	24 049	27 979	86,0%
Zysk (strata) operacyjny	1 579 740	525 955	300,4%
Marża zysku operacyjnego (%)	12,3%	4,0%	303,1%
Przychody finansowe	50 245	48 937	102,7%
Koszty finansowe	(217 865)	(283 444)	76,9%
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej	69 535	78 338	88,8%
Zysk (strata) brutto	1 481 655	369 786	400,7%
Marża zysku brutto (%)	11,5%	2,8%	404,3%
Podatek dochodowy	(287 425)	(93 458)	307,5%
Zysk (strata) netto za okres	1 194 230	276 328	432,2%
Marża zysku netto (%)	9,3%	2,1%	436,1%
Całkowite dochody za okres	1 197 508	346 721	345,4%
Zysk przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej	1 192 197	274 479	434,3%
Udziałom niekontrolującym	2 033	1 849	110,0%
EBIT i EBITDA			
EBIT	1 579 740	525 955	300,4%
EBITDA	2 877 185	2 460 526	116,9%

Poniższy rysunek przedstawia wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON za trzy kwartały 2017 r. w porównaniu do analogicznego okresu 2016 r.

Rysunek nr 4. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON za trzy kwartały 2016 r. i 2017 r.

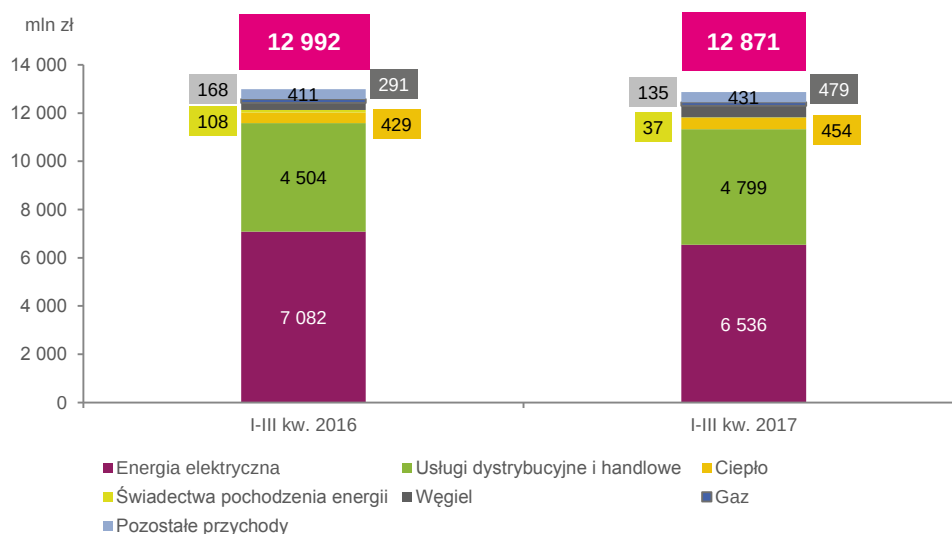

W okresie trzech kwartałów 2017 r. Grupa Kapitałowa TAURON wypracowała przychody na poziomie nieznacznie niższym w stosunku do raportowanych za okres trzech kwartałów 2016 r., co jest wypadkową następujących czynników:

- 1) niższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej - wyższy wolumen sprzedaży detalicznej energii oraz niższy wolumen sprzedaży hurtowej, przy niższych cenach sprzedaży energii,
- 2) wyższe przychody ze sprzedaży ciepła - wyższy wolumen sprzedaży ciepła i usług przesyłowych oraz wyższa stawka za usługi przesyłowe,
- 3) niższe przychody ze sprzedaży praw majątkowych pochodzenia energii elektrycznej, głównie z uwagi na znaczny spadek cen rynkowych PMOZE,
- 4) wyższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych, z uwagi na wzrost wolumenu sprzedaży usługi dystrybucyjnej (o 4%) oraz stawki za usługi dystrybucyjne do odbiorców końcowych,
- 5) wyższe przychody ze sprzedaży węgla, z uwagi na wzrost wolumenu sprzedaży węgla (o 78%) – większe zapotrzebowanie ze strony odbiorców oraz wyższą cenę sprzedaży węgla.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę przychodów Grupy Kapitałowej TAURON za trzy kwartały 2017 r. w porównaniu do trzech kwartałów 2016 r.

Rysunek nr 5. Struktura przychodów Grupy Kapitałowej TAURON za okres trzech kwartałów 2016 r. i 2017 r.

W okresie trzech kwartałów 2017 r. koszty działalności Grupy Kapitałowej TAURON wyniosły 11,3 mld zł, co oznacza, że ich poziom był o 9,4% niższy od poniesionych w okresie trzech kwartałów 2016 r.

Główną przyczyną spadku jest utworzony na dzień 30 czerwca 2016 r. odpis z tytułu utraty wartości bilansowej jednostek wytwórczych Segmentu Wytwarzanie, wynikający przede wszystkim z uwzględnienia w przeprowadzonych testach na utratę wartości niekorzystnych dla wytwórców energii elektrycznej zmian w otoczeniu rynkowym, takich jak spadek cen świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych oraz nowych uregulowań w obszarze OZE.

Wartość odpisu dotyczącego źródeł konwencjonalnych wynika z utrzymującego się niekorzystnego trendu w zakresie cen energii elektrycznej i przewidywanej wyższej podaży energii ze źródeł konkurencyjnych wobec krajowej energetyki węglowej. Jednocześnie w założeniach do prognoz ujęto szacowany wpływ wprowadzenia mechanizmu tzw. rynku mocy.

Powyższe uwarunkowania rynkowe wpływają z jednej strony na zmniejszenie przepływów pieniężnych tworzących wartość odzyskiwalną poszczególnych jednostek, z drugiej natomiast powodują odwrócenie utworzonych wcześniej odpisów z tytułu utraty wartości aktywów związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła.

Przeprowadzone na dzień 30 czerwca 2017 r. testy na utratę wartości wykazały również konieczność utworzenia i odwrócenia odpisu aktualizującego wartość jednostek wytwórczych Segmentu Wytwarzanie w kwocie netto 0,03 mld zł:

- wartość utworzonych odpisów netto (tj. wartość nadwyżki utworzonych odpisów nad ich odwróceniem) dotyczących farm wiatrowych i elektrowni wodnych: 0,07 mld zł,
- wartość odwróconych odpisów netto (tj. wartość nadwyżki odwróconych odpisów nad ich utworzeniem) dotyczących majątku wytwórczego w obszarze wytwarzania energii elektrycznej i ciepła: 0,04 mld zł.

W trzecim kwartale 2017 r. nie wystąpiły czynniki, których negatywny wpływ spowodowałby zasadność zmiany długoterminowych prognoz względem informacji dostępnych na dzień 30 czerwca 2017 r. Z tego względu uznano, iż wyniki ostatnich testów na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości bilansowej wartości firmy przeprowadzonych na dzień 30 czerwca 2017 r. są aktualne.

Nie uwzględniając w wynikach powyższych zdarzeń o charakterze jednorazowym, poziom kosztów Grupy Kapitałowej TAURON w okresie trzech kwartałów 2017 r. byłby niższy o 4%, na co wpłynęły następujące czynniki:

- 1) spadek kosztów kupionej energii elektrycznej do odsprzedaży, głównie z tytułu niższego wolumenu sprzedanej energii (hurtowej),
- 2) wzrost kosztów usługi dystrybucyjnej, głównie z tytułu wzrostu wolumenu usługi dystrybucyjnej,
- 3) wzrost kosztów konserwacji urządzeń, remontowych oraz pozostałych usług,
- 4) wzrost kosztów podatków, głównie podatku od nieruchomości,
- 5) wzrost kosztów pracy w efekcie zawiązania rezerwy na premię jednorazową w związku z podpisanym porozumieniem ze stroną społeczną,
- 6) spadek kosztu umorzonych praw majątkowych z tytułu spadku ich ceny,
- 7) sprzedaż węgla z zapasów na skutek zwiększonej sprzedaży (o 78%) z uwagi na wzrost popytu.

Osiągnięta w okresie trzech kwartałów 2017 r. marża EBITDA wynosiła 22,4% i była wyższa o 3,5 p.p. w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku. Na skutek przeprowadzonych odpisów, których wartość w 2016 r. znacząco przekraczała wartość odpisów z 2017 r., marża EBIT i zysk netto ukształtowały się na poziomie znacząco wyższym od uzyskanych przed rokiem i wynosiły odpowiednio 12,3% i 9,3%. Bez uwzględnienia skutków odpisów aktualizujących marża EBIT oraz zysku netto wynosiłaby dla trzech kwartałów 2017 r. odpowiednio 12,5% i 9,5%, a dla trzech kwartałów 2016 r. odpowiednio 9,5% i 6,6%.

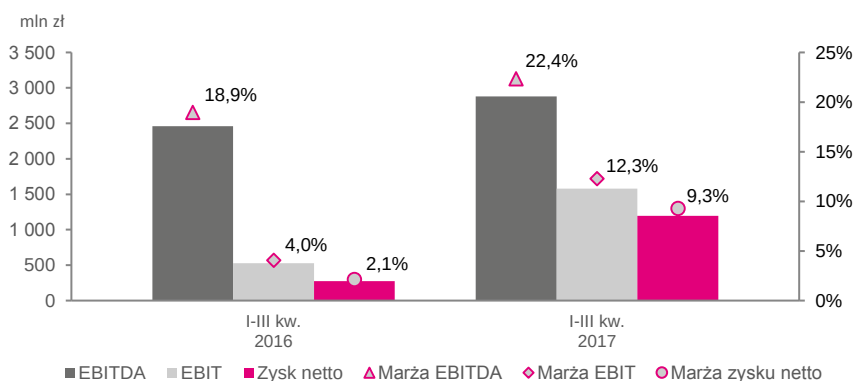
Zgodnie z przedstawionym skonsolidowanym sprawozdaniem z całkowitych dochodów, łączne całkowite dochody Grupy Kapitałowej TAURON, uwzględniające zysk netto powiększony lub pomniejszony o zmianę

wartości instrumentów zabezpieczających, różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej oraz pozostałe dochody po uwzględnieniu podatku, wyniosły 1 197,5 mln zł w okresie trzech kwartałów 2017 r., w porównaniu do 346,7 mln zł wypracowanych w analogicznym okresie 2016 r.

Całkowity dochód przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej wyniósł 1 195,5 mln zł, w stosunku do 344,9 mln zł osiągniętych w okresie trzech kwartałów 2016 r., a zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej wyniósł 1 192,2 mln zł w porównaniu do 274,5 mln zł uzyskanych w tym samym okresie ubiegłego roku.

Poniższy rysunek przedstawia wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON i poziom realizowanych marż w okresie trzech kwartałów 2017 r. w porównaniu do trzech kwartałów 2016 r.

Rysunek nr 6. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON i poziom realizowanych marż

4.4.2 Wyniki finansowe według obszarów działalności

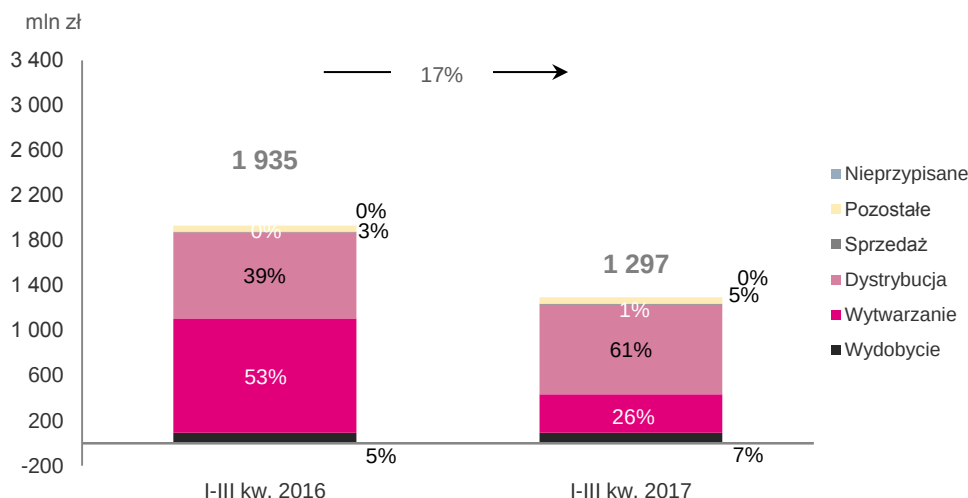
Poniższa tabela przedstawia wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na poszczególne segmenty działalności za okres trzech kwartałów i za trzeci kwartał 2017 r. w porównaniu do analogicznych okresów 2016 r. Dane dla poszczególnych segmentów nie obejmują wyłączeń konsolidacyjnych.

Tabela nr 10. EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON według segmentów działalności

EBITDA (tys. zł)	I –III kwartały 2017 r.	I –III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017/2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017/2016
Wydobycie	(41 684)	(136 658)	-	(36 968)	32 590	-
Wytwarzanie	386 394	447 109	86,4%	79 923	93 148	85,8%
Dystrybucja	1 794 598	1 709 660	105,0%	591 288	562 063	105,2%
Sprzedaż	690 978	400 133	172,7%	145 582	110 560	131,7%
Pozostałe	114 612	102 268	112,1%	37 977	36 232	104,8%
Pozycje nieprzypisane i wyłączenia	(67 713)	(61 986)	-	(34 597)	(37 242)	-
EBITDA razem	2 877 185	2 460 526	116,9%	783 205	797 351	98,2%

Poniższy rysunek przedstawia strukturę EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON za trzy kwartały 2016 r. i 2017 r.

Rysunek nr 7. Struktura EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON

Największy udział w EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON ma Segment Dystrybucja oraz Segmenty Sprzedaż i Wytwarzanie.

4.4.2.1 Segment Wydobyćcie

Poniższa tabela przedstawia wyniki Segmentu Wydobyćcie.

Tabela nr 11. Wyniki Segmentu Wydobyćcie

Wyszczególnienie (tys. zł)	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016
Wydobyćcie						
Przychody ze sprzedaży	1 118 467	887 524	126,0%	336 783	375 392	89,7%
<i>węgiel - sortymenty grube i średnie</i>	362 830	231 660	156,6%	118 249	102 732	115,1%
<i>węgiel energetyczny</i>	714 154	618 491	115,5%	203 285	256 067	79,4%
<i>pozostałe produkty, materiały i usługi</i>	41 483	37 373	111,0%	15 249	16 593	91,9%
EBIT	(135 236)	(228 703)	-	(69 420)	1 833	-
Amortyzacja i odpisy	93 552	92 045	101,6%	32 452	30 757	105,5%
EBITDA	(41 684)	(136 658)	-	(36 968)	32 590	-

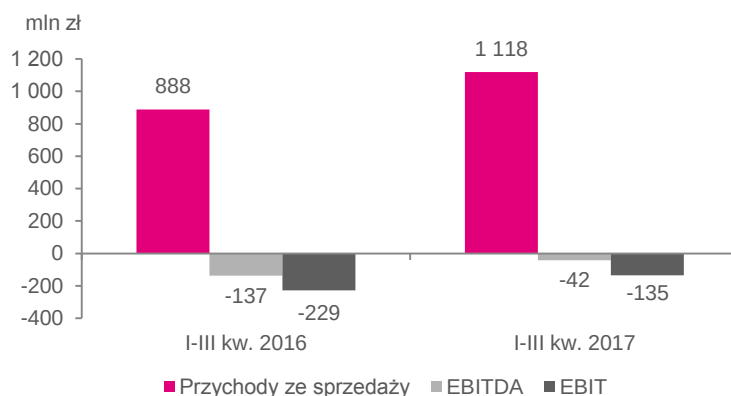
Wyniki EBITDA oraz EBIT Segmentu Wydobyćcie w okresie trzech kwartałów 2017 r. ukształtowały się na poziomie wyższym niż w analogicznym okresie 2016 r. Na poziom uzyskanych wyników wpłynęły następujące czynniki:

- 1) sprzedaż wyższego wolumenu każdego sortymentu średnio o 22%,
- 2) wyższa przeciętna cena sprzedawanych sortymentów o 5%,
- 3) niższy jednostkowy koszt produkcji węgla handlowego jako efekt wyższej produkcji o 11% przy wyższym koszcie wydobyćcia i produkcji węgla w związku z wyższymi kosztami usług górniczych,
- 4) sprzedaż w okresie trzech kwartałów 2017 r. znacznej części węgla z zapasów, co spowodowało ujęćcie w tym okresie wartości zapasów w koszcie własnym. Nadwyżka sprzedaży nad zrealizowaną produkcją

w okresie sprawozdawczym wyniosła 376 tys. Mg. W analogicznym okresie 2016 r. miała miejsce sytuacja odwrotna i część niesprzedanej produkcji (60 tys. Mg) została alokowana na zapasie Spółki oraz sprzedana w kolejnych okresach.

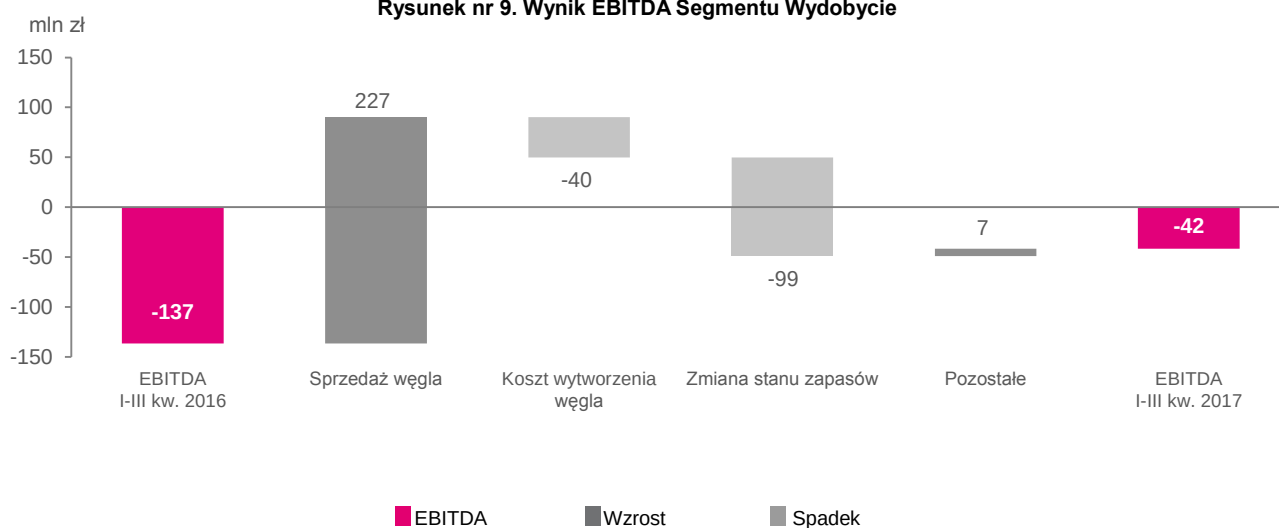
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Segmentu Wydobycie za trzy kwartały 2017 r. w porównaniu do trzech kwartałów 2016 r.

Rysunek nr 8. Dane finansowe Segmentu Wydobycie za trzy kwartały 2016 r. i 2017 r.

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBITDA Segmentu Wydobycie wraz z istotnymi czynnikami wpływającymi na zmianę r/r.

Rysunek nr 9. Wynik EBITDA Segmentu Wydobycie

4.4.2.2 Segment Wytwarzanie

Poniższa tabela przedstawia wyniki Segmentu Wytwarzanie.

Tabela nr 12. Wyniki Segmentu Wytwarzanie

Wyszczególnienie (tys. zł)	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016
Wytwarzanie						
Przychody ze sprzedaży	3 324 832	3 243 691	102,5%	1 042 661	901 057	115,7%
energia elektryczna	2 593 215	2 323 340	111,6%	901 272	739 254	121,9%
ciepło (łącznie z przesyłem ciepła)	601 992	572 150	105,2%	113 047	111 257	101,6%
prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej	88 751	306 270	29,0%	20 062	36 646	54,7%
pozostałe	40 874	41 931	97,5%	8 280	13 900	59,6%
EBIT	44 184	(569 841)	-	(36 258)	(11 530)	-
Amortyzacja i odpisy	342 210	1 016 950	33,7%	116 181	104 678	111,0%
EBITDA	386 394	447 109	86,4%	79 923	93 148	85,8%

W okresie trzech kwartałów 2017 r. przychody ze sprzedaży w Segmencie Wytwarzanie były wyższe o 3% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, za sprawą wyższych przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i ciepła. Niższe przychody ze sprzedaży praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej są pochodną niższego wolumenu sprzedaży i niższej ceny PMOZE.

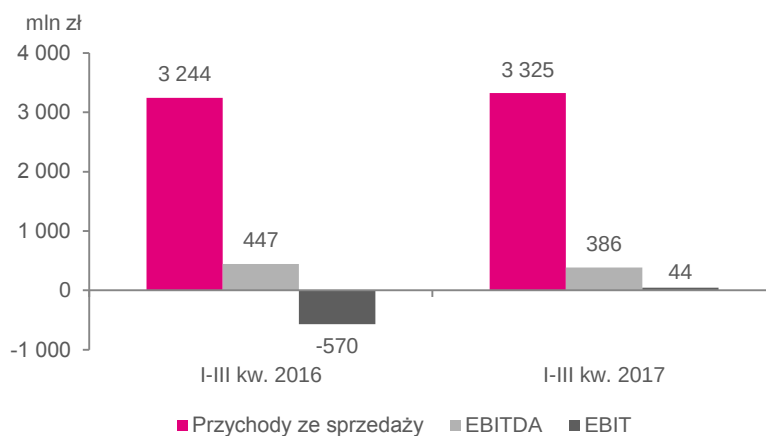
Wynik EBITDA Segmentu Wytwarzanie za trzy kwartały 2017 r. ukształtował się na poziomie o 14% niższym w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Na poziom uzyskanych wyników wpłynęły następujące czynniki:

- 1) niższa marża na energii elektrycznej – głównie ze względu na niższą cenę sprzedaży energii r/r,
- 2) niższa cena i wolumen praw majątkowych z OZE – efekt nadpodaży PMOZE na rynku oraz zmniejszenia produkcji jednostek biomasowych,
- 3) wyższa marża na ciepło – wyższy wolumen sprzedaży ciepła i usług przesyłowych (efekt niższej temperatury zewnętrznej w okresie grzewczym (I-IV 2016 r.: 3,9°C, I-IV 2017 r.: 2,3°C) oraz wyższa stawka za usługi przesyłowe,
- 4) koszty rezerwy CO₂ na zbliżonym poziomie r/r – co jest wypadkową: większej ilości uprawnień nieodpłatnych, wyższego wolumenu emisji CO₂ (efekt wyższej produkcji energii elektrycznej i ciepła) oraz niższych cen kontraktacji terminowej CO₂ r/r,
- 5) pozostałe – głównie wyższe koszty podatku od nieruchomości od farm wiatrowych, wyższe koszty rezerwy na PDO, wyższe koszty szkód elektrycznych.

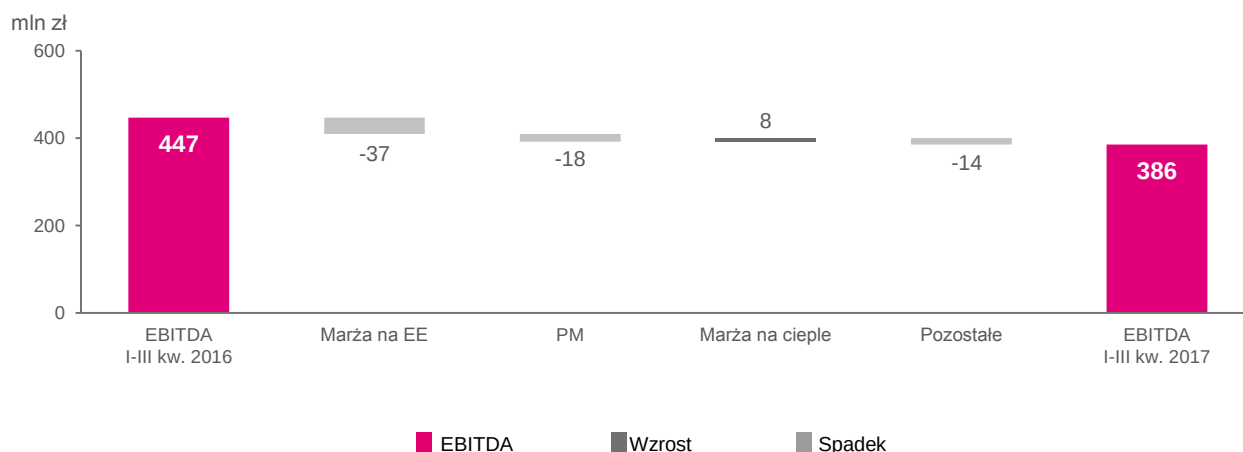
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Segmentu Wytwarzanie za trzy kwartały 2017 r. w porównaniu do trzech kwartałów 2016 r.

Rysunek nr 10. Dane finansowe Segmentu Wytwarzanie za trzy kwartały 2016 r. i 2017 r.

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBITDA Segmentu Wytwarzanie wraz z istotnymi czynnikami wpływającymi na zmianę r/r.

Rysunek nr 11. Wynik EBITDA Segmentu Wytwarzanie

4.4.2.3 Segment Dystrybucja

Poniższa tabela przedstawia wyniki Segmentu Dystrybucja.

Tabela nr 13. Wyniki Segmentu Dystrybucja

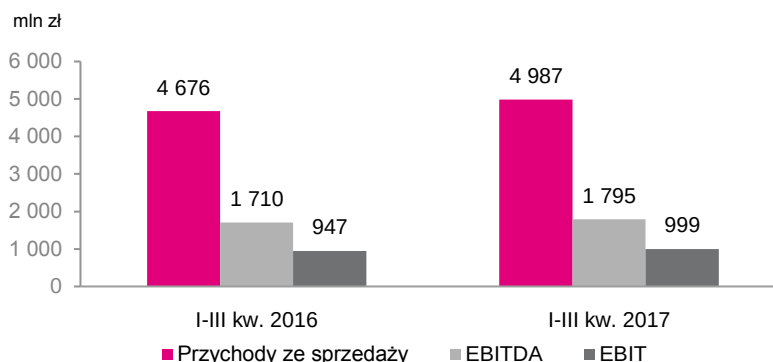
Wyszczególnienie (tys. zł)	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016
Dystrybucja						
Przychody ze sprzedaży	4 986 910	4 676 098	106,6%	1 618 916	1 531 592	105,7%
usługi dystrybucyjne	4 694 558	4 393 587	106,9%	1 525 868	1 436 177	106,2%
opłaty przyłączeniowe	88 313	68 863	128,2%	25 349	21 831	116,1%
konserwacja oświetlenia ulicznego	85 044	86 589	98,2%	30 935	29 826	103,7%
pozostałe usługi	118 995	127 058	93,7%	36 764	43 757	84,0%
EBIT	998 769	946 514	105,5%	321 449	302 990	106,1%
Amortyzacja i odpisy	795 829	763 146	104,3%	269 839	259 073	104,2%
EBITDA	1 794 598	1 709 660	105,0%	591 288	562 063	105,2%

W okresie trzech kwartałów 2017 r. Segment Dystrybucja, w porównaniu do analogicznego okresu 2016 r., zanotował wzrost przychodów ze sprzedaży o 7%, podczas gdy wzrost wyników na poziomie EBIT i EBITDA wyniósł odpowiednio 6% i 5%. Na poziom uzyskanych wyników wpłynęły następujące czynniki:

- 1) wzrost średniej stawki sprzedaży usługi dystrybucyjnej do odbiorców końcowych we wszystkich grupach taryfowych,
- 2) wzrost dostaw do odbiorców przemysłowych, w efekcie wzrostu PKB, wzrostu produkcji oraz ograniczenia własnej generacji (głównie wśród odbiorców w grupie A i B),
- 3) wzrost wolumenu energii do gospodarstw domowych, w wyniku wzrostu zapotrzebowania na energię w celach grzewczych oraz zwiększania się przyrostu liczby odbiorców w tym segmencie,
- 4) wzrost przychodów z opłat przyłączeniowych w wyniku wcześniejszej niż zakładano realizacji części inwestycji,
- 5) wzrost opłat za ponadumowny pobór energii biernej,
- 6) niższa cena bilansowania strat energii, jako wypadkowa zmiany struktury dostaw głównie wzrostu dostaw na wysokim i średnim napięciu oraz wzrostu energii wprowadzonej do sieci przez generacje lokalne,
- 7) wzrost kosztów zakupu usług przesyłowych jako skutek wyższej stawki opłaty jakościowej, opłaty przejściowej oraz wprowadzonej w III kw. 2016 r. opłaty OZE,
- 8) wzrost kosztów pracy w wyniku wypłaty premii partycypacyjnej w związku z podpisanym porozumieniem ze strona społeczną,
- 9) wzrost kosztów podatku od majątku sieciowego wynikający z przyrostu wartości majątku w efekcie prowadzonych inwestycji.

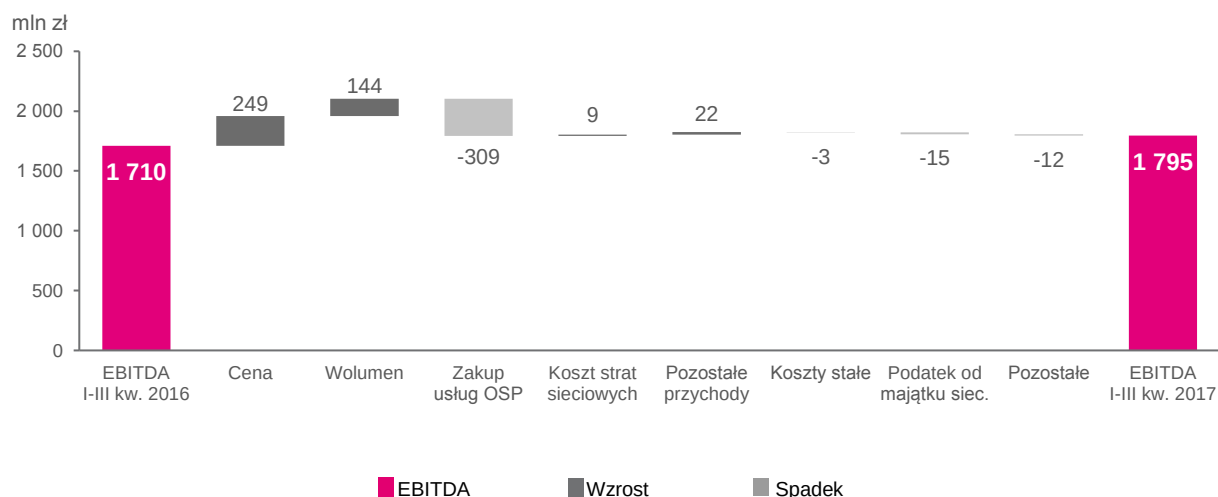
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Segmentu Dystrybucja za trzy kwartały 2017 r. w porównaniu do trzech kwartałów 2016 r.

Rysunek nr 12. Dane finansowe Segmentu Dystrybucja za trzy kwartały 2016 r. i 2017 r.

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBITDA Segmentu Dystrybucja wraz z istotnymi czynnikami wpływającymi na zmianę r/r.

Rysunek nr 13. Wynik EBITDA Segmentu Dystrybucja

4.4.2.4 Segment Sprzedaż

Poniższa tabela przedstawia wyniki Segmentu Sprzedaż.

Tabela nr 14. Wyniki Segmentu Sprzedaż

Wyszczególnienie (tys. zł)	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016
Sprzedaż						
Przychody ze sprzedaży	9 807 209	10 154 828	96,6%	3 130 213	3 269 473	95,7%
energia elektryczna, w tym:	6 391 553	6 439 491	99,3%	2 087 019	2 097 533	99,5%
przychody ze sprzedaży detalicznej energii elektrycznej	5 541 550	5 188 166	106,8%	1 799 249	1 701 073	105,8%
paliwa	837 436	1 164 270	71,9%	215 448	406 577	53,0%

Wyszczególnienie (tys. zł)	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016
usługa dystrybucyjna (przeniesiona)	2 531 511	2 354 821	107,5%	810 106	759 273	106,7%
pozostałe towary i usługi, w tym usługi handlowe	46 710	196 247	24%	17 641	6 090	289,7%
EBIT	683 919	391 825	174,5%	143 502	108 166	132,7%
Amortyzacja i odpisy	7 059	8 308	85,0%	2 080	2 394	86,9%
EBITDA	690 978	400 133	172,7%	145 582	110 560	131,7%

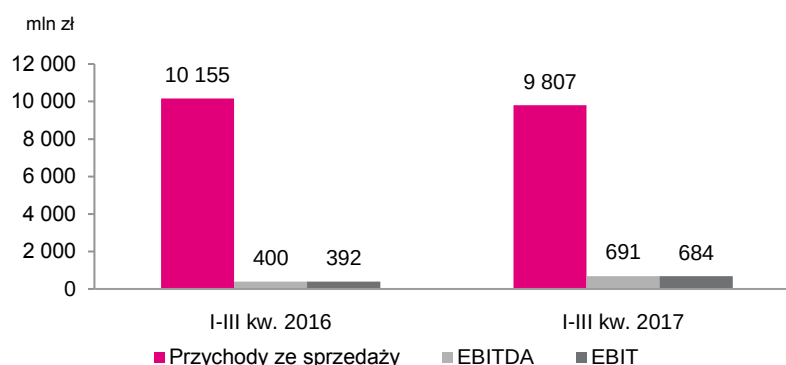
W okresie trzech kwartałów 2017 r. przychody ze sprzedaży w Segmencie Sprzedaż były niższe o 3% w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku, głównie za sprawą niższych przychodów ze sprzedaży hurtowej energii elektrycznej (niższy wolumen sprzedaży) przy jednoczesnym wzroście przychodów ze sprzedaży detalicznej energii elektrycznej (+7%). Niższe były też przychody ze sprzedaży paliw (w wyniku zmiany modelu dostaw węgla). Niższe przychody ze sprzedaży pozostałych towarów i usług wynikają ze zmiany prezentacji wyników na obrocie uprawnieniami do emisji oraz towarowych pochodnych instrumentów finansowych.

Wyniki EBITDA oraz EBIT Segmentu Sprzedaż w okresie trzech kwartałów 2017 r. ukształtowały się na poziomie wyższym niż w analogicznym okresie 2016 r., na co wpływ miało głównie rozwiązanie w I półroczu 2017 r. rezerwy na ECSW oraz wypowiedzenie umów długoterminowych na PMOZE. Na poziom uzyskanych wyników wpłynęły następujące czynniki:

- 1) wolumen i ceny energii - ujemny wpływ na wynik spowodowany jest niższą ceną sprzedaży energii elektrycznej w wyniku spadku cen sprzedaży do klientów biznesowych w związku z niskimi rynkowymi cenami PMOZE, migracją klientów z taryfy na produkt oraz obniżką taryfy G w TAURON Sprzedaż o 5% r/r. Na cenę wpłynął też wysoki udział sprzedaży produktów giełdowych, w których cena sprzedaży uzależniona jest od poziomu notowań energii konwencjonalnej,
- 2) ceny praw majątkowych - dodatni wpływ na wynik poprzez wykorzystanie sprzyjającej sytuacji rynkowej, głównie w zakresie certyfikatów „zielonych” (realizacja zakupu PMOZE po niższych cenach) oraz jednocześnie zmiana regulacji w zakresie kalkulacji praw majątkowych dotyczących efektywności energetycznej,
- 3) obowiązek umorzenia praw majątkowych - ujemny wpływ na wynik jako skutek wzrostu poziomu obowiązku dla certyfikatów „zielonych” z 15% do 15,4% oraz od lipca br. zmiana do 14,35%, przy jednoczesnym wprowadzeniu obowiązku dla PMOZE-BIO (tzw. „błękitne” prawa majątkowe) w wysokości 0,65%; dla certyfikatów „fioletowych” z 1,5% do 1,8%; dla certyfikatów „żółtych” z 6,0% do 7,0% oraz utrzymanie poziomu obowiązku umarzania certyfikatów z kogeneracji dla certyfikatów „czerwonych” w wysokości 23,2%,
- 4) rozwiązanie rezerwy na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem (ECSW) wpłynęło na zwiększenie wyniku finansowego Segmentu Sprzedaż o 203 mln zł, na skutek wejścia w życie Porozumienia zawartego pomiędzy TAURON i PGNiG w zakresie umowy gazowej i elektrycznej oraz aneksów do wieloletnich umów sprzedaży gazu i energii elektrycznej dotyczących projektu budowy bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli,
- 5) pozostałe produkty handlowe – marże osiągnięte na pozostałych produktach handlowych, głównie spadek marży na gazie,
- 6) pozostałe – ujęty wynik pozostałej działalności operacyjnej oraz niższe koszty akcji marketingowych i sprzedażowych.

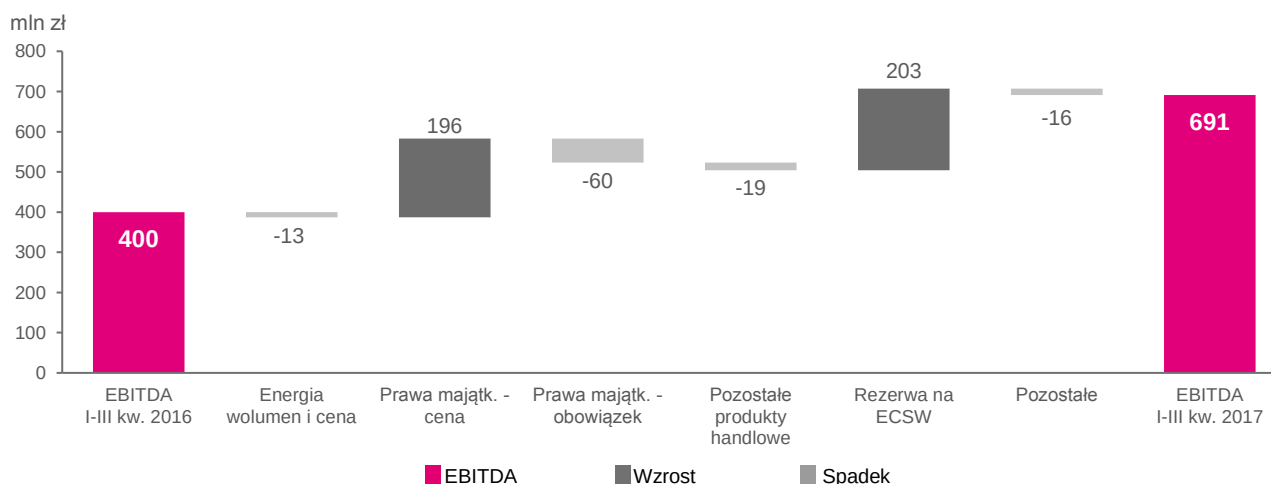
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Segmentu Sprzedaż za trzy kwartały 2017 r. w porównaniu do trzech kwartałów 2016 r.

Rysunek nr 14. Dane finansowe Segmentu Sprzedaż za trzy kwartały 2016 r. i 2017 r.

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBITDA Segmentu Sprzedaż wraz z istotnymi czynnikami wpływającymi na zmianę r/r.

Rysunek nr 15. Wynik EBITDA Segmentu Sprzedaż

4.4.2.5 Pozostała działalność

Poniższa tabela przedstawia wyniki spółek przyporządkowanych do Pozostałej działalności.

Tabela nr 15. Wyniki spółek Pozostałej działalności

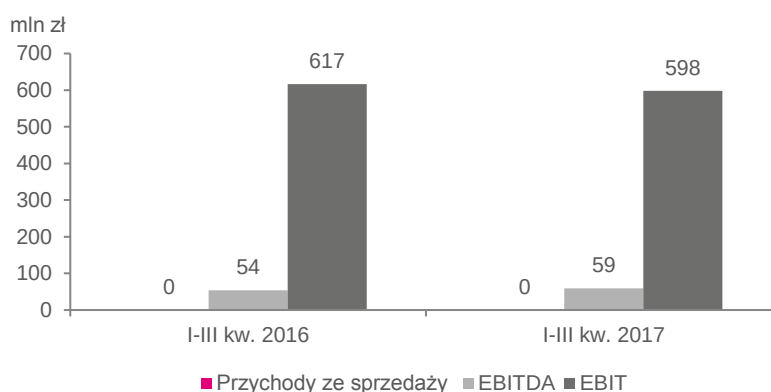
Wyszczególnienie (tys. zł)	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016
Pozostałe						
Przychody ze sprzedaży	598 362	616 896	97,0%	205 774	188 053	109,4%
usługi obsługi klienta, rachunkowości i IT	408 403	426 426	95,8%	136 089	143 709	94,7%
energia elektryczna i prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej	9 472	8 307	114,0%	2 523	2 009	125,6%
biomasa	59 822	100 188	59,7%	22 589	15 123	149,4%

Wyszczególnienie (tys. zł)	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Dynamika % 2017 vs 2016
kruszywa	74 359	67 694	109,8%	27 163	23 828	114,0%
pozostałe przychody	46 306	14 281	324,2%	17 410	3 384	514,5%
EBIT	55 817	48 146	115,9%	17 870	18 324	97,5%
Amortyzacja i odpisy	58 795	54 122	108,6%	20 107	17 908	112,3%
EBITDA	114 612	102 268	112,1%	37 977	36 232	104,8%

Przychody ze sprzedaży spółek Pozostałej działalności w okresie trzech kwartałów 2017 r. osiągnęły poziom o ok. 3% niższy od zrealizowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego, czego główną przyczyną jest sprzedaż niższego wolumenu biomasy realizowanego po niższej cenie, na skutek znacznego spadku popytu, oraz niższe przychody ze sprzedaży przez Centra Usług Wspólnych na rzecz Spółek Grupy TAURON. Spadek ten został w znacznym stopniu osłabiony przez wzrost przychodów ze sprzedaży kruszyw w wyniku zmiany struktury sprzedaży oraz zwiększenia pozostałych przychodów, głównie z tytułu administrowania nieruchomościami oraz obsługi technicznej pojazdów.

Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Segmentu Pozostałe za trzy kwartały 2017 r. w porównaniu do trzech kwartałów 2016 r.

Rysunek nr 16. Dane finansowe Segmentu Pozostałe za trzy kwartały 2016 r. i 2017 r.

4.4.3 Sytuacja majątkowa

W poniższej tabeli zaprezentowano skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2017 r., w porównaniu do 31 grudnia 2016 r.

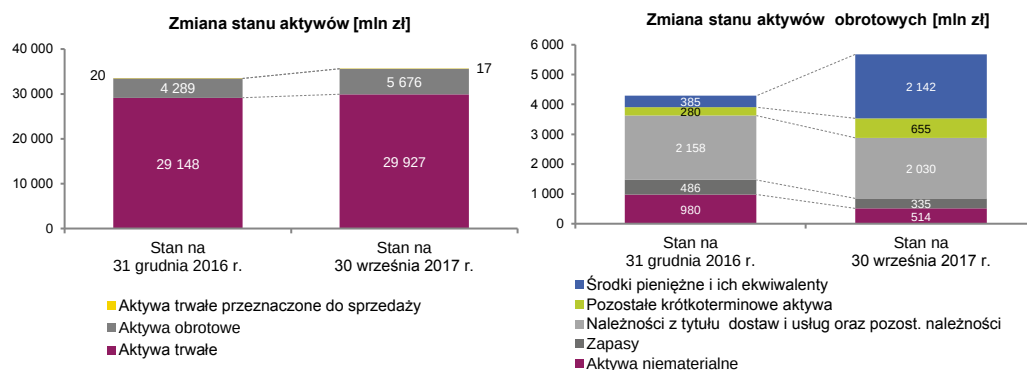
Tabela nr 16. Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – aktywa (istotne pozycje)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej (tys. zł)	Stan na 30 września 2017 r.	Stan na 31 grudnia 2016 r.	Dynamika % (2017 vs 2016)
AKTYWA			
Aktywa trwałe	29 927 056	29 148 253	102,7%
Rzeczowe aktywa trwałe	27 287 025	26 355 189	103,5%
Aktywa obrotowe	5 692 852	4 308 641	132,1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 141 776	384 881	556,5%
Aktywa trwałe i aktywa grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	17 262	19 612	88,0%
SUMA AKTYWÓW	35 619 908	33 456 894	106,5%

Na dzień 30 września 2017 r. sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej TAURON wykazuje wyższą sumę bilansową o 6,5% w porównaniu do 31 grudnia 2016 r.

Poniższy rysunek przedstawia zmianę stanu aktywów i aktywów obrotowych według stanu na dzień 30 września 2017 r. w porównaniu do 31 grudnia 2016 r.

Rysunek nr 17. Zmiana stanu aktywów i aktywów obrotowych

Największą pozycję aktywów na koniec września 2017 r. stanowią aktywa trwałe, których udział wynosi 84% wartości sumy bilansowej. W porównaniu do stanu na koniec roku ubiegłego wartość aktywów trwałych jest wyższa o 779 mln zł (2,7%), na co miały wpływ zmiany poniższych pozycji analitycznych aktywów trwałych, co wynikało z następujących czynników:

- 1) rzeczowe aktywa trwałe – wzrost o 3,5% jest wypadkową inwestycji realizowanych w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON oraz dokonanego odpisu z tytułu utraty wartości bilansowej jednostek wytwórczych Segmentu Wytwarzanie,
- 2) świadectwa pochodzenia i prawa do emisji gazów do umorzenia – spadek o 65,7% wynikający z reklasyfikacji do aktywów obrotowych świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz uprawnień do emisji CO₂ pod spełnienie obowiązku umorzenia ww. aktywów za 2016 r.,
- 3) wartość udziałów i akcji we wspólnych przedsięwzięciach – wzrost o 8,3% wynikający ze zmiany wartości aktywów netto udziałów w inwestycjach we wspólnych przedsięwzięciach,
- 4) pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe – spadek o 17,2% wynikający z rozliczenia zaliczki na środki trwałe w budowie oraz aktywa niematerialne związane z realizacją zadania budowy bloku 910 MW w Elektrowni Jaworzno III.

Na wzrost wartości aktywów obrotowych o 1 384 mln zł (32,1%) miały wpływ następujące czynniki:

- 1) stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów – wzrost o 456,5%. Przyczyny zmiany zostały opisane w punkcie 4.4.4. niniejszego sprawozdania, dotyczącym rachunku przepływów pieniężnych,
- 2) pożyczki na rzecz wspólnych przedsięwzięć – wzrost o 2 040,2%. W okresie trzech kwartałów 2017 r. TAURON udzielił pożyczki spółce ECSW z przeznaczeniem na wcześniejszą spłatę przez pożyczkobiorcę wierzytelności wynikających z umów kredytowych zawartych z przeznaczeniem na budowę bloku parowo-gazowego w Stalowej Woli,
- 3) aktywa niematerialne – spadek o 47,5%, co jest spowodowane rozliczeniem obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej i uprawnień do emisji CO₂ za 2016 r. oraz wzrostem ich stanu w związku z produkcją i nabywaniem praw majątkowych pod obowiązek bieżącego roku,
- 4) zapasy – spadek o 31,2% wskutek zmniejszenia poziomu zapasów głównie węgla,
- 5) należności od odbiorców – spadek o 5,9% oraz należności z tytułu podatków spadek – o 6,3%, głównie z tytułu podatku VAT oraz podatku dochodowego od osób prawnych,

- 6) pozostałe aktywa finansowe – wzrost o 152,3%, głównie wartości bezzwrotnych depozytów uzupełniających oraz zwrotnych depozytów początkowych dotyczących kontraktów terminowych futures oraz reklasyfikacja wartości udziałów w Elektrowni Blachownia Nowa sp. z o.o. w likwidacji,
- 7) pozostałe aktywa niefinansowe – spadek o 29,7% z tytułu rozliczenia zaliczek na poczet dostaw oraz utworzenia odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

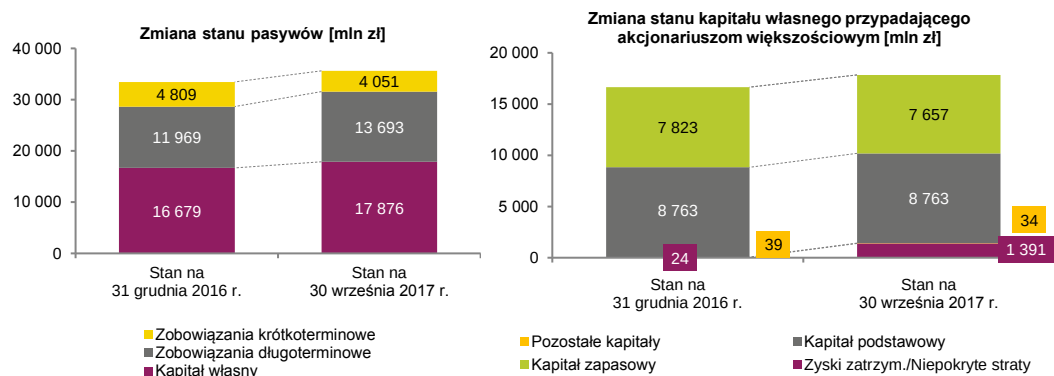
W poniższej tabeli zaprezentowano skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – pasywa.

Tabela nr 17. Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – pasywa (istotne pozycje)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej (tys. zł)	Stan na 30 września 2017 r.	Stan na 31 grudnia 2016 r.	Dynamika % (2017 vs 2016)
PASYWA			
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	17 844 827	16 649 266	107,2%
Udziały niekontrolujące	31 315	30 052	104,2%
Kapitał własny ogółem	17 876 142	16 679 318	107,2%
Zobowiązania długoterminowe	13 692 920	11 968 719	114,4%
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	10 641 045	8 759 789	121,5%
Zobowiązania krótkoterminowe	4 050 846	4 808 857	84,2%
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	330 216	219 740	150,3%
Zobowiązania razem	17 743 766	16 777 576	105,8%
SUMA PASYWÓW	35 619 908	33 456 894	106,5%

Poniższy rysunek przedstawia zmianę stanu pasywów i kapitału własnego według stanu na dzień 30 września 2017 r. i 31 grudnia 2016 r.

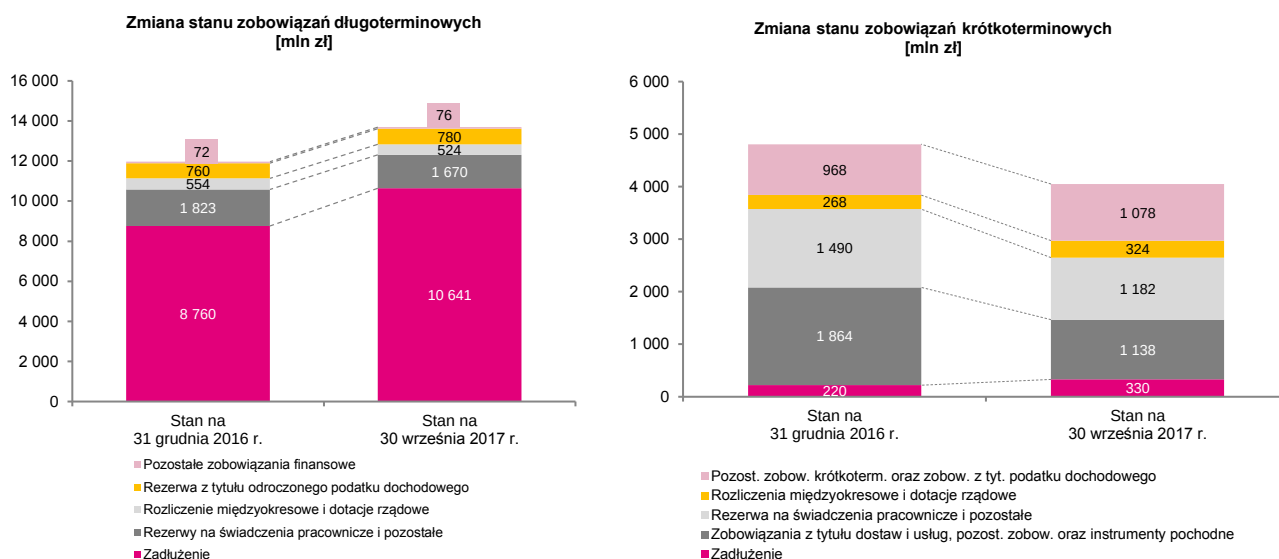
Rysunek nr 18. Zmiana stanu pasywów i kapitału własnego

Podobnie, jak miało to miejsce w latach ubiegłych, w dalszym ciągu istotnym źródłem finansowania majątku jest kapitał własny, którego udział w ogólnej sumie bilansowej wzrósł do poziomu 50,2%.

Poniższy rysunek przedstawia zmianę stanu zobowiązań według stanu na dzień 30 września 2017 r. i 31 grudnia 2016 r.

Rysunek nr 19. Zmiana stanu zobowiązań

Wartość zobowiązań długoterminowych Grupy Kapitałowej TAURON w okresie I-III kwartałów 2017 r. uległa zwiększeniu o 1 724 mln zł (14%), na co złożyły się następujące czynniki:

- 1) zobowiązania z tytułu zadłużenia – wzrost o 21%, co ma związek z wyemitowaniem w dniu 5 lipca 2017 r. euroobligacji o łącznej wartości nominalnej 500 mln euro i cenie emisyjnej 99,438% wartości nominalnej o terminie zapadalności 10 lat.
- 2) rozwiązanie rezerwy na koszty związane z umową sprzedaży energii elektrycznej oraz rezerwy na pokrycie ewentualnych strat w związku z realizacją klauzuli umownej „take or pay” związane jest ze spełnieniem warunków zawieszających wynikających z podpisanego dnia 27 października 2016 r. warunkowego porozumienia w sprawie ustalenia podstawowych warunków brzegowych restrukturyzacji projektu „Budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli”.

Wartość zobowiązań krótkoterminowych Grupy Kapitałowej TAURON uległa zmniejszeniu o 16%, na co złożyły się następujące czynniki:

- 1) zobowiązania z tytułu zadłużenia – wzrost o 50% głównie w wyniku aktualizacji wartości zobowiązania z tytułu zadłużenia w wyniku naliczenia odsetek,
- 2) zobowiązania wobec dostawców – spadek o 3%, oraz zobowiązań inwestycyjnych – spadek o 68%,
- 3) rezerwy na zobowiązania z tytułu świadectw pochodzenia energii i emisji gazów – spadek o 25%, co jest wypadkową wykorzystania utworzonej w 2016 r. rezerwy na poczet spełnienia obowiązku przedłożenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej do umorzenia, wynikającego z przepisów *Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne*, oraz uprawnień do emisji CO₂ i utworzenia rezerwy na poczet spełnienia obowiązków za okres trzech kwartałów 2017 r.,
- 4) rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe – wzrost o 21%, głównie w wyniku utworzenia rozliczenia na wypłatę premii zgodnie z regulacjami obowiązującymi w Grupie TAURON oraz wyższych opłat z tytułu ochrony środowiska,
- 5) zobowiązania z tytułu podatków i opłat – wzrost o 14%, jako wypadkowa wzrostu zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych i podatku VAT, oraz niższych zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i z tytułu ubezpieczeń społecznych,

- 6) zobowiązania finansowe – wzrost o 14%, jako wypadkowa wyższych zobowiązań głównie z tytułu depozytów zabezpieczających i instrumentów pochodnych, oraz niższych zobowiązań głównie z tytułu wynagrodzeń i potrąceń od nich,
- 7) pozostałe zobowiązania niefinansowe – wzrost o ok. 5%, jako efekt wyższych zobowiązań z tytułu nadpłat klientów Grupy TAURON.

4.4.4 Przepływy pieniężne

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

W poniższej tabeli zaprezentowano śródroczne skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy 2017 r. w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r.

Tabela nr 18. Śródroczne skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych (dane w tys. zł)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (tys. zł)	I-III kwartały 2017 r.	I-III kwartały 2016 r.	Dynamika % (2017 vs 2016)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk / (strata) brutto	1 481 655	369 786	400,7%
Korekty	1 439 836	2 035 568	70,7%
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 921 491	2 405 354	121,5%
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	27 669	23 836	116,1%
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(2 709 422)	(2 629 223)	103,1%
Zwrot pomocy publicznej	0	(131 077)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 990 224)	(2 730 803)	109,5%
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Emisja dłużnych papierów wartościowych	2 707 462	2 860 000	94,7%
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(700 000)	(2 550 000)	27,5%
Splata pożyczek/kredytów	(81 959)	(66 959)	122,4%
Odsetki zapłacone	(52 810)	(114 419)	46,2%
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	1 851 827	129 191	1 433,4%
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 783 094	(196 258)	-
Środki pieniężne na początek okresu	354 733	327 715	108,2%
Środki pieniężne na koniec okresu	2 137 827	131 457	1 626,3%

Suma wszystkich strumieni pieniężnych przepływów netto środków pieniężnych z działalności operacyjnej, inwestycyjnej oraz finansowej w okresie trzech kwartałów 2017 r. wyniosła 1 783,1 mln zł.

Poniższy rysunek przedstawia przepływy pieniężne w okresie trzech kwartałów 2017 r. i 2016 r.

Zrealizowana wartość przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej w okresie sprawozdawczym była wyższa o 21,5% od strumienia środków pieniężnych pozyskanych w analogicznym okresie roku ubiegłego. Największy wpływ na zmianę tej pozycji rachunku przepływów pieniężnych miały następujące czynniki:

- 1) zmniejszenie stanu zapasów na skutek wyższej sprzedaży węgla, co jest związane ze wzrostem zapotrzebowania na wydobywany węgiel +143 mln zł,
- 2) zapłata niższego o 195 mln zł podatku dochodowego, co wynika z uiszczenia przez Podatkową Grupę Kapitałową w okresie trzech kwartałów 2017 r. zaliczek na podatek dochodowy za 2017 r. w kwocie 157 mln zł, podczas gdy w analogicznym okresie 2016 r. Grupa zapłaciła zaliczki na podatek dochodowy w kwocie 185 mln zł oraz dokonała zapłaty podatku dochodowego za 2015 r. w kwocie 89 mln zł. Dodatkowo Grupa otrzymała w okresie sprawozdawczym zwrot nadpłaconego podatku dochodowego za rok 2016 w kwocie 79 mln zł,
- 3) dodatnia zmiana salda należności i zobowiązań w wysokości 201 mln zł,
- 4) poniesienie mniejszego wydatku w łącznej kwocie 34 mln zł na zakup świadectw pochodzenia oraz mniejszej opłaty zastępczej w okresie sprawozdawczym 2017 r. aniżeli w analogicznym okresie 2016 r.

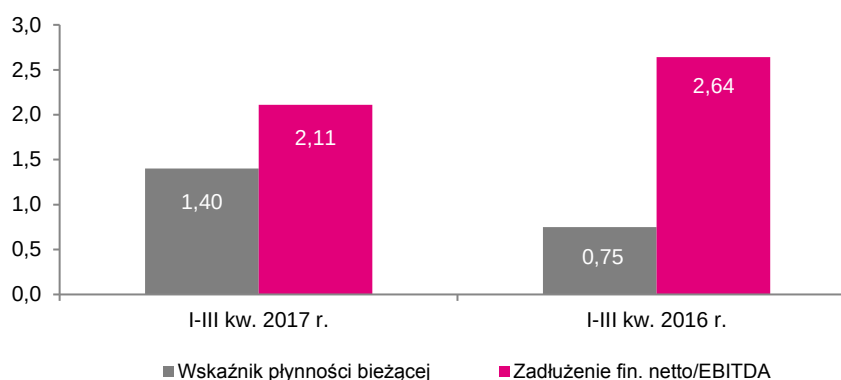
Największy wpływ na kształtowanie się strumienia środków pieniężnych o charakterze inwestycyjnym mają wydatki z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych, które w okresie sprawozdawczym były wyższe o 3% od poniesionych w analogicznym okresie 2016 r. W bieżącym okresie największe wydatki zostały poniesione przez Segmenty: Wytwarzanie i Dystrybucja.

Dodatnia wartość środków pieniężnych o charakterze finansowym wynika z przeprowadzonej w okresie sprawozdawczym 2017 r. emisji obligacji o wartości nominalnej 600 mln zł, emisji euroobligacji o wartości 500 mln euro oraz wykupu obligacji o wartości nominalnej 300 mln zł. Ponadto Grupa Kapitałowa TAURON dokonała spłaty kredytów i pożyczek w kwocie o 15 mln zł wyższej aniżeli w analogicznym okresie 2016 r., oraz zapłaciła odsetki w kwocie niższej o 62 mln zł.

Grupa Kapitałowa TAURON kontynuuje proces rozwoju i nadal wzmacnia swoją pozycję rynkową. Zauważyć należy, że wartość przepływów operacyjnych wykazuje dodatnie saldo, a więc pozwala Grupie Kapitałowej TAURON samodzielnie finansować działalność bieżącą, a prowadzone w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON inwestycje są finansowane z pozyskanych zewnętrznych środków finansowych. Wskaźnik płynności bieżącej oraz wskaźnik zadłużenia netto do EBITDA utrzymują się na bezpiecznym poziomie.

Poniższy rysunek przedstawia wskaźnik płynności i zadłużenia w okresie trzech kwartałów 2017 r. i 2016 r.

Rysunek nr 21. Wskaźniki płynności i zadłużenia

Grupa Kapitałowa TAURON skutecznie zarządza płynnością finansową, wykorzystując wdrożony centralny model finansowania oraz centralną politykę zarządzania ryzykiem finansowym. W celu zminimalizowania możliwości wystąpienia zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz ryzyka utraty płynności, Grupa Kapitałowa TAURON stosuje mechanizm cash pooling. Obecnie Grupa Kapitałowa TAURON korzysta z różnych źródeł finansowania, takich jak np. kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, pożyczki z funduszy środowiskowych, emisje obligacji, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

4.5 Czynniki i zdarzenia, w tym o nietypowym charakterze, mające istotny wpływ na skrócone sprawozdanie finansowe

W trzecim kwartale 2017 r. nie wystąpiły czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

4.6 Czynniki, które w ocenie Emitenta mogą mieć wpływ na osiągnięte przez niego wyniki finansowe w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Czynniki zewnętrzne

Na wyniki działalności Grupy Kapitałowej TAURON będą wpływać przede wszystkim, tak jak to miało miejsce w przeszłości, następujące czynniki zewnętrzne:

- 1) sytuacja makroekonomiczna, szczególnie w Polsce, jak również sytuacja ekonomiczna obszaru, na którym Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi działalność, oraz na poziomie Unii Europejskiej i gospodarki globalnej, w tym zmiany stóp procentowych, kursów walutowych, itp., mające wpływ na wycenę aktywów i zobowiązań wykazywanych przez Spółkę w sprawozdaniu z sytuacji finansowej,
- 2) otoczenie polityczne, szczególnie w Polsce oraz Unii Europejskiej, w tym stanowiska i decyzje instytucji i urzędów administracji państwowej, np.: Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), Urzędu Regulacji Energetyki (URE) oraz Komisji Europejskiej,
- 3) zmiany regulacji dotyczących sektora energetycznego, a także zmiany w otoczeniu prawnym, w tym: prawa podatkowego, handlowego, ochrony środowiska,
- 4) planowane wprowadzenie mechanizmu wynagradzania zdolności wytwórczych (tzw. rynek mocy) oraz decyzje co do przyszłego kształtu mechanizmów operacyjnej rezerwy mocy (ORM) i interwencyjnej rezerwy zimnej,

- 5) system wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, skutkujący z jednej strony kosztami umorzenia „czerwonych” i „żółtych” certyfikatów u sprzedawców energii elektrycznej odbiorcom końcowym, z drugiej strony przychodami ze sprzedaży „czerwonych” i „żółtych” certyfikatów u wytwórców energii z kogeneracji,
- 6) nowy system wsparcia OZE, tzw. aukcje OZE,
- 7) sytuacja w sektorze elektroenergetycznym, w tym aktywność i działania konkurencji na rynku energetycznym,
- 8) liczba uprawnień do emisji CO₂ przyznanych nieodpłatnie, a także ceny nabywanych uprawnień – w sytuacji niedoboru darmowych uprawnień,
- 9) ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym,
- 10) ceny sprzedaży energii elektrycznej i węgla oraz wynikające z przyjętego modelu regulacji działalności OSD taryfy dystrybucyjne, jako czynniki wpływające na wysokość przychodów,
- 11) ceny świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych i z kogeneracji,
- 12) ceny surowców energetycznych,
- 13) wymagania w zakresie ochrony środowiska,
- 14) postęp naukowo-techniczny,
- 15) zapotrzebowanie na energię elektryczną i pozostałe produkty rynku energetycznego, w tym zmiany wynikające z sezonowości i warunków pogodowych.

Czynniki wewnętrzne

Wśród czynników wewnętrznych, mających wpływ na wynik działalności Grupy Kapitałowej TAURON, najistotniejsze to:

- 1) działania w zakresie optymalizacji procesów we wszystkich spółkach Grupy Kapitałowej TAURON,
- 2) realizacja Programu Poprawy Efektywności kosztów operacyjnych w Grupie Kapitałowej TAURON na lata 2016-2018, w tym projektów konsolidacyjnych i restrukturyzacyjnych, Programów Dobrowolnych Odejsz pracowników,
- 3) konsekwentna realizacja Strategii oraz osiąganie założonych efektów finansowych i niefinansowych,
- 4) decyzje w zakresie realizacji kluczowych projektów inwestycyjnych, zwłaszcza w zakresie budowy nowych oraz modernizacji istniejących mocy wytwórczych, budowy nowych przyłączy oraz modernizacji istniejących sieci dystrybucyjnych, sieci ciepłowniczych, budowy podziemnych wyrobisk,
- 5) działania marketingowe w zakresie pozyskiwania nowych klientów oraz działania lojalnościowe w zakresie utrzymania obecnych,
- 6) scentralizowanie obszaru zarządzania finansami w Grupie Kapitałowej TAURON, wspomagane takimi narzędziami, jak: centralny model finansowania, polityka zarządzania płynnością finansową z cash poolingiem, polityka zarządzania ryzykiem w obszarze finansowym, polityka ubezpieczeniowa,
- 7) możliwość pozyskania finansowania dłużnego na rynkach międzynarodowych,
- 8) działalność Podatkowej Grupy Kapitałowej mająca na celu przede wszystkim optymalizację realizacji obowiązków związanych z rozliczaniem podatku dochodowego od osób prawnych przez kluczowe spółki Grupy Kapitałowej TAURON,
- 9) zarządzanie przez TAURON zakupami, w szczególności zakupami paliw na potrzeby podmiotów wytwórczych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON,
- 10) warunki geologiczno-górnictwa wydobywania,
- 11) potencjalne awarie urządzeń, instalacji i sieci należących do Grupy Kapitałowej TAURON.

Działalność Grupy Kapitałowej TAURON cechuje się sezonowością, która dotyczy w szczególności produkcji, dystrybucji i sprzedaży ciepła, dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom indywidualnym oraz sprzedaży węgla odbiorcom indywidualnym dla celów grzewczych. Sprzedaż ciepła zależy od warunków atmosferycznych, w szczególności od temperatury powietrza i jest większa w okresie jesienno-zimowym. Poziom sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom indywidualnym zależy od długości dnia, co powoduje, że sprzedaż energii elektrycznej tej grupie odbiorców jest z reguły niższa w okresie wiosenno-letnim, a wyższa w okresie jesienno-zimowym.

Sprzedaż węgla odbiorcom indywidualnym jest większa w okresie jesienno-zimowym. Sezonowość pozostałych obszarów działalności Grupy Kapitałowej TAURON jest niewielka.

Wpływ powyższych czynników na osiągnięty w trzech kwartałach 2017 r. wynik finansowy został opisany w pkt 4 niniejszego dokumentu. Efekty tego wpływu widoczne są zarówno w krótkiej, jak i dłuższej perspektywie.

4.7 Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok

Grupa Kapitałowa TAURON nie publikowała prognoz wyników finansowych na 2017 r. Sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej TAURON jest stabilna i nie wystąpiły żadne negatywne zdarzenia powodujące zagrożenie kontynuacji jej działalności, ani też istotne pogorszenie sytuacji finansowej.

Szczegółowy opis dotyczący sytuacji finansowej, rozumianej jako zapewnienie środków finansowych na działalność zarówno operacyjną, jak i inwestycyjną, został zawarty w punkcie 4 niniejszego dokumentu.

5. Pozostałe informacje i zdarzenia, które wystąpiły w trzecim kwartale 2017 r.

5.1 Istotne dokonania lub niepowodzenia Emitenta, które wystąpiły w trzecim kwartale 2017 r.

Zmiana Statutu TAURON Polska Energia S.A.

29 maja 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwały o dokonaniu zmian w jej Statucie.

W ramach uchwalonych zmian Statutu Spółki większość postanowień Ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym została wprost implementowana do jego treści. W tym zostały rozszerzone kompetencje Rady Nadzorczej, która wyraża zgodę na zawieranie umów o usługi prawne, marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego łącznie za świadczone usługi przekracza 500 000 zł netto w skali roku, zaś w zakresie udzielanych darowizn lub innych umów o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 000 zł lub 0,1 proc. sumy aktywów, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego oraz zwalniania z długu o wartości przekraczającej 50 000 zł lub 0,1 proc. sumy aktywów. Ponadto do kompetencji Rady Nadzorczej zostały przypisane zadania związane z określaniem sposobu wykonywania prawa głosu na WZ/ZW spółek Grupy Kapitałowej TAURON w sprawach dotyczących zawiązywania spółek, zmiany Statutu lub Umowy, przekształceń lub likwidacji, podwyższania lub obniżania kapitału zakładowego, zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub zorganizowanej jego części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego, umorzenia udziałów lub akcji, kształtowania wynagrodzeń członków zarządów lub rad nadzorczych, roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązywaniu spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru, w sprawach o których mowa w art. 17 Ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Również zostały określone zasady zbywania składników aktywów trwałych oraz wprowadzone procedury wyboru członków zarządu po przeprowadzeniu przez Radę Nadzorczą postępowania kwalifikacyjnego, którego celem będzie sprawdzenie i ocena kwalifikacji kandydatów, jak również zostały określone wymagania dla kandydatów na członków organów zarządzających.

12 lipca 2017 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisał do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego zmiany Statutu

Spółki, uchwalone przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki uchwałami nr 39-45 z 29 maja 2017 r. w sprawie zmiany Statutu Spółki.

17 lipca 2017 r. Rada Nadzorcza TAURON Polska Energia S.A., działając na mocy § 20 ust. 1 pkt 13 Statutu Spółki, przyjęła tekst jednolity Statutu TAURON Polska Energia S.A. uwzględniający zmiany Statutu wpisane przez Sąd Rejonowy Katowice - Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy do Krajowego Rejestru Sądowego.

Informacje o powyższych zdarzeniach zostały zawarte w raportach bieżących nr: 24/2017 z 29 maja 2017 r., 33/2017 z 12 lipca 2017 r. oraz nr 34/2017 z 17 lipca 2017 r.

Emisja euroobligacji przez TAURON

14 czerwca 2017 r. TAURON w porozumieniu z konsorcjum banków inwestycyjnych, rozpoczął działania zmierzające do przeprowadzenia emisji euroobligacji o wartość nominalną nie wyższą niż 500 mln EUR, obejmujące w szczególności spotkania z inwestorami w Europie. Przeprowadzenie emisji euroobligacji było uzależnione od warunków rynkowych, a wielkość emisji, ostateczna cena emisyjna oraz stopa procentowa euroobligacji zostały ustalone po przeprowadzeniu spotkań, o których mowa powyżej. W konsekwencji 28 czerwca 2017 r. ustalone zostały następujące parametry euroobligacji:

- 1) łączna wartość nominalna: 500 mln EUR,
- 2) zapadalność: 10 lat,
- 3) okresy odsetkowe: roczne,
- 4) kupon: 2,375% w skali roku,
- 5) rentowność na dzień emisji: 2,439% w skali roku (tj. mid-swap + 1,63%),
- 6) cena emisyjna: 99,438% wartości nominalnej.

5 lipca 2017 r. Spółka wyemitowała euroobligacje o wskazanych powyżej parametrach, które następnie 10 lipca 2017 r. zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym Giełdy Papierów Wartościowych w Londynie (London Stock Exchange).

W tym samym dniu agencja ratingowa Fitch nadała rating niezabezpieczonego i niepodporządkowanego zadłużenia w postaci 10-letnich euroobligacji Spółki o łącznej wartości nominalnej 500 mln EUR na poziomie „BBB”. Rating odzwierciedla wiodącą pozycję Spółki w regulowanym i stabilnym segmencie dystrybucji, generującym znaczącą część wyniku EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON (72% w 2016 r.). Pełna lista ocen ratingowych obejmuje:

- długoterminowe ratingi w walucie krajowej i obcej potwierdzone na poziomie „BBB”; perspektywa stabilna,
- krótkoterminowe ratingi w walucie krajowej i obcej potwierdzone na poziomie „F3”,
- rating „BB+” dla emisji obligacji hybrydowych,
- krajowy rating długoterminowy potwierdzony na poziomie „A+(pol)”;
- krajowy rating niezabezpieczonego i niepodporządkowanego zadłużenia potwierdzony na poziomie „A+(pol)”,
- rating niezabezpieczonego i niepodporządkowanego zadłużenia w walucie obcej na poziomie „BBB” dla emisji euroobligacji.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w następujących raportach bieżących: nr 28/2017 z 14 czerwca 2017 r., nr 30/2017 z 28 czerwca 2017 r., nr 31/2017 z 5 lipca 2017 r. oraz nr 32/2017 z 5 lipca 2017 r.

Wpłynięcie pierwszego pozwu w związku z wypowiedzeniem długoterminowych umów na zakup energii i praw majątkowych

20 lipca 2017 r. wpłynął do TAURON pozew z dnia 29 czerwca 2017 r. Gorzyca Wind Invest sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko TAURON o zapłatę odszkodowania w kwocie 39,7 mln zł oraz ustalenie odpowiedzialności za szkody, które mogą wynikać w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji, o wartości szacowanej przez spółkę powodową na kwotę 465,9 mln zł. Sprawa zawisła przed Sądem Okręgowym w Katowicach. Podstawą faktyczną żądania pozwu, według twierdzeń spółki powodowej, jest wypowiedzenie przez PEPKH - spółkę zależną od TAURON, umów

długoterminowych na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, a łączna kwota przyszłej szkody poniesionej przez wszystkie spółki grupy Wind Invest wyniesie według twierdzeń spółki powodowej 1 212,9 mln zł. O wypowiedzeniu ww. umów TAURON informował w raporcie bieżącym nr 7/2015 z 19 marca 2015 r.

Wstępna ocena uzasadnienia żądań zawartych w pozwie wskazuje na ich całkowitą bezzasadność.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 35/2017 z 20 lipca 2017 r.

Wpłynięcie drugiego pozwu w związku z wypowiedzeniem długoterminowych umów na zakup energii i praw majątkowych

2 sierpnia 2017 r. wpłynęły do pełnomocnika TAURON ustanowionego w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w Krakowie pod sygn. akt IX GC 983/14 z powództwa Dobiesław Wind Invest spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko TAURON oraz spółce zależnej tj. PEPKH (o odwrócenie grożącego Dobiesław Wind Invest spółka z o.o. niebezpieczeństwa szkody, poprzez zobowiązanie TAURON oraz PEPKH do uchylenia likwidacji PEPKH), pisma procesowego Dobiesław Wind Invest spółka z o.o. zawierającego zmianę powództwa.

Powodowa spółka zmieniła żądanie pozwu w ten sposób, że cofnęła pierwotne powództwo wobec PEPKH, zaś powództwo wobec TAURON zmieniła, z powództwa o odwrócenie grożącego niebezpieczeństwa szkody, na powództwo o zapłatę odszkodowania.

Dobiesław Wind Invest spółka z o.o. domaga się:

- 1) zapłaty kwoty 34,7 mln zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia zgłoszenia roszczenia do dnia zapłaty,
- 2) ustalenia że TAURON ponosi względem Dobiesław Wind Invest spółka z o.o. odpowiedzialność za szkody mogące powstać w przyszłości szacowane przez powodową spółkę na 254 mln zł (a wynikające z rzekomych czynów niedozwolonych TAURON),
- 3) ustanowienia zabezpieczenia przez TAURON w kwocie 254 mln zł, na wypadek nie uwzględnienia przez sąd ustalenia odpowiedzialności TAURON za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości.

Podstawą faktyczną żądania, według twierdzeń spółki powodowej, jest wypowiedzenie przez spółkę zależną od TAURON: PEPKH umów długoterminowych sprzedaży energii elektrycznej i sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, o którym TAURON informował w raporcie bieżącym nr 7/2015 z 19 marca 2015 r.

Wstępna ocena uzasadnienia żądań pozwu wskazuje na ich całkowitą bezzasadność.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 37/2017 z 3 sierpnia 2017 r.

Wpłynięcie trzeciego pozwu w związku z wypowiedzeniem długoterminowych umów na zakup energii i praw majątkowych

21 sierpnia 2017 r. wpłynął do TAURON pozew Pękanino Wind Invest sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przeciwko Emitentowi z dnia 30 czerwca 2017 r. o zapłatę odszkodowania w kwocie 28,5 mln zł oraz ustalenie odpowiedzialności za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji, o wartości szacowanej przez spółkę powodową na kwotę 201,6 mln zł.

Sprawa zawisła przed Sądem Okręgowym w Katowicach. Podstawą faktyczną żądania pozwu, według twierdzeń spółki powodowej, jest wypowiedzenie przez spółkę zależną Emitenta: Polska Energia – Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umów długoterminowych sprzedaży energii elektrycznej i sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia. O wypowiedzeniu ww. umów Emitent informował w raporcie bieżącym nr 7/2015 z dnia 19 marca 2015 r.

Wstępna ocena uzasadnienia żądań pozwu wskazuje na ich całkowitą bezzasadność.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 38/2017 z 21 sierpnia 2017 r.

5.2 Inne zdarzenia, które wystąpiły w trzecim kwartale 2017 r.

Zawarcie umowy dotyczącej programu obligacji hybrydowych

6 września TAURON oraz Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) zawarły umowę, na mocy której ustanowiono program emisji obligacji hybrydowych o wartości 400 mln zł. Program przewiduje możliwość realizowania emisji w kilku seriach w okresie do 30 czerwca 2019 r.

Okres finansowania wynosi 12 lat od daty emisji, przy czym pierwsze 7 lat to tzw. non-call period. BGK zobowiązał się również do utrzymania obligacji na swoim bilansie przez 7 lat.

Zadłużenie z tytułu obligacji hybrydowych z racji swojego podporządkowanego charakteru nie będzie uwzględniane przy kalkulacji wskaźnika dług netto/EBITDA. Cechą finansowania hybrydowego jest możliwość ujęcia jego części (z reguły 50%) jako kapitału w modelach finansowych agencji ratingowych, co zmniejsza poziom zadłużenia i ma pozytywny wpływ na ocenę ratingową. Do dnia publikacji niniejszego raportu kwartalnego Spółka nie przeprowadziła emisji obligacji w ramach ww. programu, a finansowanie hybrydowe z uwagi na jego koszt traktowane jest jako opcja w przypadku ewentualnej realizacji nowych projektów inwestycyjnych i stanowi zabezpieczenie finansowe dla Grupy.

Wycofanie koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą

Z dniem 30 września 2017 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (URE) decyzją nr DRG.DRG-1.4112.38.2017.KL cofnął TAURON Polska Energia S.A. koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą.

Decyzja Prezesa URE została poprzedzona wnioskiem złożonym przez TAURON w sprawie cofnięcia przedmiotowej koncesji. Cofnięcie koncesji wiąże się z uzyskaniem zwolnienia z konieczności utrzymywania obowiązkowych zapasów gazu ziemnego począwszy od dnia 1 października 2017 r., w związku z wejściem życie nowelizacji ustawy z 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego.

Jednocześnie mając na uwadze charakter wykonywanej działalności związanej z zaopatrywaniem w gaz spółek z Grupy TAURON oraz aktywne uczestnictwo w obszarze handlu hurtowego TAURON ma możliwość dokonywania zakupów gazu na rynku krajowym w ramach posiadanej koncesji na obrót paliwami gazowymi. Kontraktacja gazu prowadzona jest bezpośrednio na Towarowej Giełdzie Energii S.A., zarówno w transakcjach na rynku terminowym, jak i w transakcjach na rynku spot. Ponadto Spółka dokonuje kontraktacji w zakresie zakupu i sprzedaży gazu na rynku OTC, w oparciu o zawarte umowy handlowe. W związku z tym należy wskazać, że zakup paliwa gazowego na potrzeby handlu hurtowego oraz bezpieczeństwo dostaw i zabezpieczenie potrzeb gazowych spółek z Grupy TAURON nie są zagrożone.

5.3 Otoczenie rynkowe i regulacyjne

Otoczenie rynkowe

Sytuacja na rynku energii

W trzecim kwartale 2017 r. zużycie energii w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym (KSE) wyniosło 40 578 GWh i było wyższe o 2,6% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Wyższa konsumpcja energii była konsekwencją wysokiego wzrostu gospodarczego oraz zwiększonego wykorzystania urządzeń klimatyzacyjnych. Wzrost zapotrzebowania na energię spowodował prawie 2,5% wzrost produkcji energii w elektrowniach krajowych, która w trzecim kwartale 2017 r. osiągnęła poziom 39 624 GWh. Import energii był także wyższy o 2,5% i osiągnął poziom 953 GWh.

W związku z odstawieniami remontowymi jednostek wytwórczych o 5,3% spadła produkcja energii w elektrowniach na węgiel brunatny. Natomiast elektrownie na węgiel kamienny zanotowały 4,3% wzrost produkcji, do poziomu 19 432 GWh. Elektrownie gazowe wyprodukowały w trzecim kwartale 2017 r. 1 609 GWh (wzrost o 24,4%), głównie dzięki pracy nowego bloku PKN Orlen we Włocławku.

We wrześniu rozpoczęto testy nowej jednostki wytwórczej centralnie dysponowanej (JWCD) w Elektrowni Kozienice (KOZ24-11). Nowy blok, wybudowany przez Grupę Enea w Kozienicach, ma moc 1075 MW, a jego sprawność wytwarzania energii elektrycznej wynosi blisko 46%.

Warto odnotować, że w trzecim kwartale 2017 r. panowały korzystne warunki wiatrowe, co znalazło odzwierciedlenie w wyższej o 26,1% generacji energii z wiatru (2 531 GWh), mimo że przyrost mocy osiągalnej farm wiatrowych rok do roku wyniósł zaledwie 70 MW. W konsekwencji, elektrownie wiatrowe pokryły ok. 6,2% zapotrzebowania na energię w KSE (5,1% w trzecim kwartale 2016 r.).

Ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym

Średniodobowa temperatura odnotowana w Polsce w lipcu 2017 r. ukształtowała się na poziomie 18,6 °C i była wyższa o jedynie 0,3°C od średniodobowej temperatury odnotowanej w czerwcu. Mimo stabilnych temperatur, sumaryczne zapotrzebowanie na energię elektryczną wzrosło i w lipcu wyniosło 13,43 TWh, co oznacza wzrost o 2,3%.

Średnia cena energii na rynku SPOT w lipcu 2017 r. wyniosła 155,23 PLN/MWh. W ujęciu miesięcznym oznacza to wzrost o 2,16 PLN/MWh, natomiast w ujęciu rocznym wzrost cen wyniósł 3,66 PLN/MWh. Bazując na doświadczeniach z sierpnia 2015 r., kiedy konieczne było wprowadzenie ograniczeń w dostawach energii, Polskie Sieci Elektroenergetyczne odpowiednio zaplanowały harmonogram remontów bloków energetycznych w 2017 r., co pozwoliło utrzymać rezerwę mocy w systemie na odpowiednio wysokim poziomie. W konsekwencji ceny energii na rynku bilansującym ukształtowały się na średnim poziomie 150,68 PLN/MWh, a więc były o 4,56 PLN niższe niż na rynku SPOT.

Średnia temperatura w sierpniu 2017 r. osiągnęła poziom 19,5°C, tj. o 1,3°C więcej niż w 2016 r. Zapotrzebowanie na energię w KSE wzrosło do poziomu 13 586 TWh (wzrost o 2,9% rok do roku). Ceny energii na rynku SPOT w sierpniu 2017 r. ukształtowały się na poziomie 162,78 PLN/MWh i były wyższe od średniej z lipca o 7,55 PLN/MWh, natomiast w porównaniu do sierpnia 2016 r. wzrost cen był znaczący i przekroczył 22 PLN/MWh. Wzrost cen SPOT spowodowany był głównie wzrostem zapotrzebowania na moc w KSE, co w połączeniu z niższą dyspozycyjnością źródeł systemowych, głównie po stronie elektrowni opalanych węglem brunatnym, wygenerowało wyższe ceny na rynku bieżącym.

Konieczność pracy droższych jednostek wytwórczych centralnie dysponowanych (JWCD) przyczyniła się także do wzrostu cen na rynku bilansującym. Średnia cena na rynku bilansującym w sierpniu 2017 r. wyniosła 174,76 PLN/MWh (wzrost o 24,08 PLN/MWh w porównaniu do lipca 2017 r.).

Spadek średniej miesięcznej temperatury we wrześniu 2017 r. do poziomu 13,7°C, mimo wysokiej generacji ze źródeł wiatrowych na poziomie 1 054 GWh, spowodował wzrost cen energii na rynku bieżącym. Średnia cena osiągnęła poziom 171,42 PLN/MWh, co stanowi wzrost o 16,18 zł/MWh rok do roku. Wzrost cen wynikał między innymi ze zwiększonego zapotrzebowania systemowego na moc, co znalazło również odzwierciedlenie w cenach rynku bilansującego (CRO). Średnia cena CRO we wrześniu 2017 r. wyniosła 202,32 PLN/MWh, czyli o 39,02 PLN/MWh więcej niż w roku poprzednim.

Średnia cena SPOT w trzecim kwartale 2017 r. wyniosła 163,14 zł/MWh (38,31 EUR/MWh), co oznacza wzrost o 14,05 zł/MWh rok do roku (tj. o 3,97 EUR/MWh). Na giełdach w krajach ościennych wzrost cen energii był jeszcze bardziej dynamiczny, przede wszystkim dzięki wysokim cenom surowców i węgla. W Niemczech na giełdzie EPEX spot ceny ukształtowały się średnio na poziomie 32,74 EUR/MWh, czyli o 4,45 EUR/MWh wyżej niż w ubiegłym roku. Jeszcze wyraźniej wzrosły ceny na czeskim OTE, tj. o 6,19 EUR (do 36,37 EUR/MWh). Na skandynawskiej platformie NordPool cena energii wzrosła rok do roku o 3,28 EUR, do 28,51 EUR/MWh. Pomimo wzrostu mocy zainstalowanych w odnawialnych źródłach energii, ceny energii są nadal bardzo silnie skorelowane z kosztami wytwarzania i dostępnością energii ze źródeł konwencjonalnych.

W trzecim kwartale 2017 r. rynek kontraktów terminowych charakteryzowała relatywnie wysoka zmienność cen. Średnia cena referencyjnego kontraktu terminowego BASE_Y-18 w lipcu ukształtowała się na poziomie 164,35 PLN/MWh.

Cena kontraktu BASE_Y-18 w sierpniu 2018 r. osiągnęła poziom 163,81 PLN/MWh, mimo że ceny energii były wspierane przez trend wzrostowy w notowaniach surowców.

W rezultacie mieliśmy do czynienia ze wzrostem cen kontraktów terminowych na rynkach energii elektrycznej w niemal całej Europie, zwłaszcza we Francji, Hiszpanii i Niemczech.

We wrześniu 2017 r. kontrakty terminowe znalazły się w wyraźnym trendzie wzrostowym za sprawą problemów ze zbilansowaniem systemu we Francji, wzrostu cen węgla ARA i uprawnień do emisji CO₂. Średnia cena kontraktu terminowego BASE_Y-18 we wrześniu br. osiągnęła poziom 166,80 PLN/MWh, tj. o 3,00 PLN/MWh więcej niż w sierpniu.

Ceny uprawnień do emisji CO₂

W lipcu 2017 r. ceny uprawnień do emisji (EUA) poruszały się w trendzie wzrostowym, zapoczątkowanym w czerwcu 2017 r. Ceny kształtowały się w przedziale 4,99 EUR/MgCO₂ - 5,62 EUR/MgCO₂, przy czym średnia cena dla analizowanego okresu osiągnęła wartość 5,27 EUR/ MgCO₂. Wzrost cen był w głównej mierze konsekwencją warunków pogodowych w Europie. Przedłużający się okres wysokich temperatur oraz małej ilości opadów spowodował zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną oraz niższą generację energii ze źródeł wodnych. Wspomniane czynniki zwiększyły wykorzystanie elektrowni węglowych, a tym samym przyczyniły się do wzrostu popytu na EUA.

W sierpniu 2017 r. ceny EUA kształtowały się w przedziale 5,21 EUR/MgCO₂ - 6,18 EUR/MgCO₂, a średnia cena osiągnęła wartość 5,66 EUR/MgCO₂. Warto zwrócić uwagę na fakt, że w tym okresie w wyniku przeprowadzonych aukcji na rynek trafiło jedynie 46 mln uprawnień. Dla porównania we wrześniu wolumen aukcyjny był znacznie wyższy i osiągnął poziom 91,7 mln uprawnień do emisji.

We wrześniu 2017 r. zanotowano dynamiczny wzrost ceny uprawnień do emisji CO₂. W ciągu zaledwie 8 dni sesyjnych cena wzrosła o blisko 33% do 7,72 EUR/MgCO₂. Średnia cena EUA kształtowała się na poziomie 6,81 EUR/t.

Tak znaczący wzrost cen uprawnień do emisji CO₂ był spowodowany przez czynniki, które również kształtowały ceny na innych rynkach towarowych. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę na rynek węgla, na którym, tak jak w przypadku EUA, notowania cenowe osiągnęły nowe historyczne maksimum. Ponadto na kształtowanie się cen węgla, gazu i EU miały wpływ awarie elektrowni atomowych we Francji. Kolejnym czynnikiem pro wzrostowym były prace zmierzające do zaostrenia IV fazy systemu europejskiego systemu handlu emisjami (EU ETS).

Ceny praw majątkowych

Trzeci kwartał 2017 r. na rynku odnawialnych źródeł energii charakteryzował się dużą zmiennością zarówno w obszarze regulacji, jak i cen zielonych certyfikatów (PM OZE_A). W lipcu 2017 r. Parlament uchwalił poselski projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii, którego głównym celem było powiązanie jednostkowej opłaty zastępczej z rynkowymi cenami wynikającymi ze świadectw pochodzenia. Jednostkowa opłata zastępcza zgodnie z uchwaloną ustawą wynosi 125% średnioważonej, rocznej ceny praw majątkowych z roku ubiegłego zarówno dla zielonych, jak i błękitnych certyfikatów, przy czym maksymalna cena tej opłaty nie może przekroczyć 300,03 PLN/MWh.

W trzecim kwartale 2017 r. weszło w życie rozporządzenie w sprawie zmiany wielkości obowiązku umarzania zielonych certyfikatów na lata 2018 i 2019. Zgodnie z tą regulacją poziomy umorzenia dla zielonych certyfikatów wyniosą 17,5% w 2018 r. oraz 18,5% w 2019 r., natomiast dla błękitnych certyfikatów 0,5% w każdym roku. Zmiany wielkości umorzenia w kolejnych latach mają skutkować zmniejszeniem nadwyżki bilansu PMOZE_A, która według danych opublikowanych przez TGE, wyniosła 29,5 TWh na koniec września 2017 r.

Od lipca do sierpnia 2017 r. ceny zielonych certyfikatów dynamicznie rosły, a ich notowania mieściły się w zakresie od 23,07 PLN/MWh do 58,16 PLN/MWh. Na koniec września średnioważona cena indeksu OZEX_A w 2017 r. wyniosła 36,34 PLN/MWh, przy obrocie 6 532 GWh.

W przeciwieństwie do rynku zielonych certyfikatów, rynek błękitnych praw majątkowych w trzecim kwartale 2017 r. utrzymywał się na stabilnym poziomie. Zakres cenowy dla indeksu TGEozebio zawierał się w przedziale od 300,23 PLN/MWh do 312,28 PLN/MWh, ze średnioważoną ceną od stycznia do końca września na poziomie 339,55 PLN/MWh, przy wolumenie obrotu prawie 400 GWh. Bilans błękitnych certyfikatów na koniec września 2017 r. wyniósł 242 GWh, natomiast wartość certyfikatów przeznaczonych do umorzenia osiągnęła wartość 73 GWh.

Na rynku kogeneracyjnych praw majątkowych (czerwonych, żółtych oraz fioletowych certyfikatów) sytuacja była stabilna. Średnioważone ceny kontraktów znajdowały się w pobliżu opłat zastępczych, które obecnie wynoszą dla czerwonych, żółtych oraz fioletowych praw odpowiednio: 10 PLN/MWh, 120 PLN/MWh oraz 56 PLN/MWh. Średnioważona cena od początku 2017 r. do końca września dla indeksu KECX (PMEC-2017) ukształtowała się na poziomie 9,70 PLN/MWh, dla indeksu KGMX (PMGM-2017) na poziomie 116,10 PLN/MWh, natomiast dla indeksu KMETX (PMMET-2017) wyniosła 54,56 PLN/MWh.

Indeks białych praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej (PMEF) w trzecim kwartale 2017 r. utrzymywał się w trendzie spadkowym, a ceny mieściły się w przedziale od 860,72 PLN/toe do 388,14 PLN/toe. Średnioważona wartość indeksu TGEef w okresie od stycznia do września 2017 r. ukształtowała się na poziomie niemal 870 PLN/toe, przy obrocie wynoszącym 136 672 toe.

Ceny gazu na rynku hurtowym

W trzecim kwartale 2017 r. średnia cena gazu na Rynku Dnia Następnego Towarowej Giełdy Energii wyniosła 75,25 PLN/MWh. W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. zanotowano wzrost o 11,74 zł. Największy przyrost cen miał miejsce w drugiej połowie września kiedy ceny wzrosły z 76 PLN/MWh do 82 PLN/MWh. Było to spowodowane przede wszystkim przez nadchodzący gazowy sezon zimowy (który trwa od października do marca), który wiąże się z ochłodzeniem i wzrostem zapotrzebowania na błękitne paliwo.

Łączny wolumen obrotu kontraktami z dostawą w dniu następnym w trzecim kwartale 2017 r. wyniósł ponad 2,1 TWh, w porównaniu z 1,7 TWh odnotowanym w 2016 r. Na rynku terminowym ceny kontraktów od początku kwartału dynamicznie rosły. Wartość referencyjnego kontraktu rocznego na dostawę w 2018 r. w analizowanym kwartale wzrosła o 7,87 PLN.

Na koniec września kontrakt ten został wyceniony na 85,35 PLN/MWh. Według danych Gas Infrastructure Europe, polskie magazyny na dzień 30 września, wypełnione były w ok. 98% (średnio 85% w całej Unii Europejskiej).

Otoczenie regulacyjne

Projekt Ustawy o rynku mocy

6 lipca 2017 r. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej (RP) skierował do Sejmu zaakceptowany projekt ustawy o rynku mocy, który będzie miał znaczący wpływ na przyszłość funkcjonowania polskiego sektora energetycznego. Pierwsze czytanie projektu w Sejmie miało miejsce 25 października 2017 r.

W projekcie ustawy zawarto między innymi:

- 1) zasady świadczenia usługi pozostawiania w gotowości do dostarczenia mocy elektrycznej oraz zasady wynagradzania za realizację obowiązku mocowego,
- 2) organizację rynku mocy,
- 3) prawa i obowiązki uczestników rynku mocy.

Wprowadzenie ustawy o rynku mocy implikuje konieczność naniesienia zmian w kilku innych aktach prawnych, do których zalicza się ustawy: prawo energetyczne, prawo ochrony środowiska, o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej oraz o odnawialnych źródłach energii.

Aktualnie sektor energetyczny oczekuje na publikację projektu regulaminu rynku mocy. Przewiduje się, że będzie on dostępny w najbliższych miesiącach. Regulamin będzie szczegółowo opisywał proces przebiegu aukcji wraz z dokładnym opisem krzywej zapotrzebowania na moc. Planowane jest, że pierwsze aukcje mocy odbędą się w 2018 r. i dotyczyć będą lat 2021-2023.

Nowelizacja Ustawy o odnawialnych źródłach energii (OZE)

24 września 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, przygotowana w oparciu o poselski projekt z dnia 12 lipca 2017 r.

Celem ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. jest powiązanie wysokości jednostkowej opłaty zastępczej z rynkowymi cenami praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia poprzez zmianę algorytmu wyznaczania opłaty zastępczej dla zielonych certyfikatów PMOZE_A. Uelastycznienie poziomów opłat zastępczych ma przeciwdziałać gwałtownym zmianom cenowym certyfikatów poprzez urealnienie opłaty zastępczej w stosunku do cen rynkowych.

Zmiana Ustawy Prawo wodne

3 sierpnia 2017 r. Prezydent RP podpisał ustawę prawo wodne, która została opublikowana w Dzienniku Ustaw w dniu 28 sierpnia 2017 r.

Ustawa wdraża do polskiego prawa m.in. przepisy unijne określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej stanowiącej, że wszyscy korzystający z wody muszą ponosić koszty z tego tytułu. Opłaty dotyczą energetyki, hodowców ryb, rolników i przedsiębiorców, którzy wykorzystują duże ilości wody do swojej produkcji.

W przypadku energetyki, opłata za pobór wód do celów elektrowni wodnych ma być ponoszona przez właścicieli elektrowni wodnych wyłącznie za ilość energii elektrycznej wyprodukowanej z wykorzystywaniem wody pobranej zwrotnie oraz za pobraną bezzwrotnie wodę technologiczną.

W zakresie opłaty za pobór wód do celów zapewnienia funkcjonowania systemów chłodzenia elektrowni lub elektrociepłowni opłata ta będzie ponoszona wyłącznie za różnicę między ilością wód pobranych do tych celów, a ilością wód wprowadzonych do wód lub do ziemi z obiegów chłodzących.

Kolejna opłata to opłata za wprowadzanie wód z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni do wód lub do ziemi.

Większość przepisów nowego prawa wodnego wejdzie w życie 1 stycznia 2018 r.

Konkluzje BAT

Konkluzje BAT to dokument sporządzony na podstawie dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych dostępnych technik (BAT – best available technologies) – tzw. BREF. Konkluzje BAT dla dużych obiektów spalania (LCP – large combustion plants) jako decyzja wykonawcza do dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (Dyrektywa IED) znajdują bezpośrednie zastosowanie.

Określają one nowe wymagania w zakresie dopuszczalnych wielkości emisji oraz obowiązku monitoringu. Konsekwencją wprowadzenia ich w życie będzie konieczność dostosowania instalacji spalania paliw do wymagań określonych w Konkluzjach BAT m.in. poprzez modernizację źródeł wytwarzania lub budowę instalacji oczyszczania spalin oraz w określonych przypadkach doposażenia w monitoring ciągły dla zanieczyszczeń nieobjętych dotychczas takim obowiązkiem.

28 kwietnia 2017 r. przedstawiciele państw członkowskich w Komisji Europejskiej przegłosowali powyższe nowe standardy zaostrzające normy emisji dla przemysłu.

17 sierpnia 2017 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowana została decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej (UE)2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. wprowadzająca konkluzje BAT. Stały się one częścią obowiązującego w Polsce porządku prawnego i będą podstawą do wydawania pozwoleń zintegrowanych. Czas na dostosowanie się do nowych norm to cztery lata od ich opublikowania, co oznacza, że nowe wymogi zaczną obowiązywać od 2021 r.

6. Informacje i zdarzenia, które wystąpiły po dniu bilansowym

Wpłynięcie ostatniego pozwu w związku z wypowiedzeniem długoterminowych umów na zakup energii i praw majątkowych

16 października 2017 r. wpłynął do TAURON pozew Nowy Jarosław Wind Invest sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przeciwko Emitentowi z dnia 30 czerwca 2017 r. o zapłatę odszkodowania w kwocie 27 mln zł oraz ustalenie odpowiedzialności za szkody, które mogą wynikać w przyszłości z czynów niedozwolonych,

w tym z czynów nieuczciwej konkurencji, o wartości szacowanej przez spółkę powodową na kwotę 197,8 mln zł. Jest to ostatni z zapowiadanych czterech pozwów spółek Grupy Wind Invest w przedmiotowej sprawie.

Sprawa zawisła przed Sądem Okręgowym w Katowicach. Podstawą faktyczną żądania pozwu, według twierdzeń spółki powodowej, jest wypowiedzenie przez spółkę zależną Emitenta: Polska Energia – Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umów długoterminowych sprzedaży energii elektrycznej i sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia. O wypowiedzeniu ww. umów Emitent informował w raporcie bieżącym nr 7/2015 z dnia 19 marca 2015 r.

Wstępna ocena uzasadnienia żądań pozwu wskazuje na ich całkowitą bezzasadność. O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 39/2017 z 16 października 2017 r.

Ponadto Emitent wskazuje, że w sporach kontraktowych farm wiatrowych ze spółką zależną od Emitenta, tj. Polską Energią-Pierwszą Kompanią Handlową sp. z o.o. (PE-PKH) zostały skierowane roszczenia o zapłatę wobec PE-PKH w łącznej wysokości 82 086 055,87 zł. Na kwotę tę składają się roszczenia zawarte w pismach rozszerzających powództwo w zawisłych już sporach z powództwa spółek: Amon sp. z o.o., Gorzyca Wind Invest sp. z o.o., In.ventus sp. z o.o. Mogilno III sp.k., In.ventus sp. z o.o. Mogilno IV sp.k., In.ventus sp. z o.o. Mogilno V sp.k., In.ventus sp. z o.o. Mogilno VI sp.k., Nowy Jarosław Wind Invest sp. z o.o., Pękanino Wind Invest sp. z o.o. i Talia sp. z o.o. oraz odrębne powództwo o zapłatę wniesione w październiku 2017 r. przez Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. obejmujące żądanie zasądzenia kwoty 42 095 462 zł, której Dobiesław Wind Invest sp. z o.o. dochodzi tytułem odszkodowania i kar umownych.

Publikacja szacunkowych wyników finansowych Grupy TAURON za trzy kwartały 2017 r. i trzeci kwartał 2017 r.

25 października TAURON przekazał do wiadomości publicznej wybrane szacunkowe skonsolidowane dane finansowe oraz dane operacyjne Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. za trzy kwartały 2017 r. i za trzeci kwartał 2017 r. Informacje o wynikach szacunkowych zostały opublikowane w raporcie bieżącym nr 40/2017 z 25 października 2017 r.

7. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W trzecim kwartale 2017 r. w Grupie Kapitałowej TAURON nie toczyły się postępowania (w odniesieniu do Emitenta lub jednostek zależnych) dotyczące zobowiązań oraz wierzytelności, których pojedyncza lub łączna wartość przekraczałaby 10% kapitałów własnych TAURON Polska Energia.

8. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązanymi są zawierane na warunkach rynkowych. Szczegółowe informacje na temat transakcji z podmiotami powiązanymi zostały przedstawione w nocie 45 Śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 r.

9. Informacja o udzielonych gwarancjach, poręczeniach kredytów lub pożyczek

W trzecim kwartale 2017 r. TAURON Polska Energia, jak również jednostki zależne, nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki oraz nie udzieliły gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, o łącznej wartości stanowiącej równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych TAURON Polska Energia.

10. Inne informacje, które w ocenie Emitenta mogłyby być istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Grupę Kapitałową Emitenta

Poza zdarzeniami wskazanymi powyżej w niniejszym dokumencie, od 1 lipca 2017 r. do dnia przekazania niniejszego raportu, nie wystąpiły inne zdarzenia, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Grupę Kapitałową TAURON.

Zarząd TAURON stoi na stanowisku, że zaprezentowane w niniejszym raporcie informacje w sposób wyczerpujący opisują jego sytuację kadrową, majątkową i finansową i że nie nastąpiły żadne inne zdarzenia, nieujawnione przez Spółkę, które mogłyby być istotne dla oceny tej sytuacji.